

SRPANJ - KOLOVOZ -
RUJAN 2014.

7-8-9

Marija

ISSN 1331-1476

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Već od prvih iskaza vjere, Crkva je ispovijedala da je Isus u krilu Djevice Marije začet snagom Duha Svetoga, potvrđujući i tjelesni vidik toga događaja: Isus je bio začet "bez sjemena, od Duha Svetoga". U djevičanskom zač eću Oci razabiru znak da je doista Sin Božji došao u čovječanstvo.

(Katekizam Katoličke Crkve, 496)

7-8-9

SRPANJ
KOLOVOZ
RUJAN

ISSN 1331 - 1476

Marija

VJERSKI LIST ZA MARIJINE ŠTOVATELJE

Split, 2014.

Godina LII.

Cijena: 7 kn

S Marijom uz Isusa

U ljetnim mjesecima mnogi hodočaste u marijanska svetišta, posebno za blagdan Velike Gospe, kad zajedno s Marijom slavimo otajstvo njezine konačne proslave kod Boga.

Okupljenima oko Gospe, i naš vjernički život ispunja se radošću i nadom da će Bog i nama udijeliti mjesto u svom svijetu, kako nam je obećao Isus: "Kad odem i pripravim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi da i vi bude gdje sam ja" (Iv 14, 3). Činjenica da ćemo s Marijom biti uz Isusa, ohrabruje nas da vjerujemo u Kristovo uskrsnuće koje nas osposobljava da u tamu zla, s kojom se susrećemo, unosimo svjetlo dobra.

Majku Gospodinovu od početka nalazimo u zajednici Isusovih učenika. Usred njih je u Dvorani posljednje večere, gdje u molitvi iščekuju dolazak obećanog Duha, kako bi njime preporođeni hrabro krenuli u svijet navješćivati velika djela Božja. Papa Franjo primjećuje da je "zajedno s Duhom Svetim, usred svoga naroda prisutna Marija. Ona je okupljala učenike da mole za njegov dolazak (Dj 1, 14) i tako je omogućila nagli misionarski rast koji se dogodio na Duhove. Ona je Majka Crkve blagovijesnice i bez nje ne može u punini shvatiti duh nove evange-

lizacije" (Radost evanđelja, 284). A to nam je danas i te kako potrebno.

Po sakramentu krštenja, naime, svi smo preporođeni iz vode i Duha Svetoga na nov život, ali uslijed svagdanjih briga izgubimo prvotni žar te živimo kao da nismo u zajedništvu s Isusom i Marijom. Osim toga, u našoj domovini službeno se svim sredstvima obezvređuju kršćanske i općeljudske vrednote koje su nas kao narod očuvale. K tome, našoj vjeri prijete i tolike druge opasnosti, koje mi sami uzrokuje, među kojima je i "bezlični pragmatizam svakodnevnog života Crkve, u kojem sve naizgled teče uobičajenim tijekom, a zapravo vjera sve više slabi i zapada u sve jadnije stanje" (br. 83). Papa Franjo drži da sve to "malo-pomalo pretvara kršćane u mumije iz muzeja... i premda su pozvani unositi svjetlo i prenositi život, na kraju se daju očarati stvarima koje donose samo tamu i unutarnji umor i polako slabe sav apostolski žar" (br. 83). Stoga je od presudne važnosti u ovim ljetnim mjesecima stati uz Mariju, jer je "Gospodin s njom". U sjeni njezina svetišta upravimo molitvu Bogu da nas ispuni snagom svoga Duha kako bismo mogli živjeti Radosnu vijest Evanđelja. U tome nek nas pomogne zagovor slavne Majke Spasiteljeve koja pomaže narodu Hrvata, sklonu da padne, a opet željnu da ustane.

UREDNIK

Pod Gospinom zaštitom

Prije polaska u Svetu Zemlju, papa Franjo pohodio je 23. svibnja rimsku baziliku sv. Marije Velike, preporučio Gospi svoje hodočašće i po završetku došao joj 27. svibnja zahvaliti za uspjeh i povjerio joj njegove plodove. S patrijarhom Bartolomejem susreo se 25. svibnja u Apotolskoj delegaturi na Maslinskom brdu, gdje su potpisali zajedničku izjavu. U toj povijesnoj prigodi slika Navještenja napuljskog majstora F. De Mura iz 18. st. bila je kulisa tom događaju. (VIS)

Hodočašće u Kanaan

Radna zajednica za jedinstvo kršćana projekt je relativno novijeg doba, a ustanovljen je među svećenicima i laicima Schönstattskog pokreta u Njemačkoj. Zadaća joj je posjećivanje drugih zajednica u nepravilnim razmacima: da bi čula, promatrala i shvatila što druge pokreće i motivira, što rade i čemu se nadaju. Može se upoznati i otkriti ono što je zajedničko i drukčije te svoje iznova naučiti cijeniti i naviknuto preispitati, širiti solidarnost i sve to živjeti kao ekumensku kulturu saveza. (W)

Radovi na fatimskoj bazilici

U sklopu slavlja stoljetnice Gospinih ukazanja, u Fatimi je 14. svibnja započela obnova bazilike Gospe od Krunice, pa će biti neko vrijeme zatvorena. Iako su radovi uglavnom konzervatorske naravi i čišćenje unutar crkve, obnovit će se njezina rasvjeta i ozvučenje, a pozornost će biti posvećena također i umjetničkoj baštini. Bit će poduzeta i obnova na orguljama. Uprkos radovima, bit će omogućen pristup grobovima fatimskih vidjelaca i čašćenje relikvija bl. Franje i Hijacinte kao i mir za osobnu molitvu, osim u trenucima kada to bude iz sigurnosnih razloga. Predviđa se da će radovi potrajati do kraja g. 2015., pa će uobičajena slavlja biti premještena na druga mjesta. (WF)

Aparecida i Fatima slave

Brazilsko nacionalno Gospino svetište Bezgrešnog začeca u Aparecidi g. 2017. slavi 300. obljetnicu našašća Gospina kipa u rijeci Paraiba, a fatimsko 100. obljetnicu postojanja. Dva među najvažnijim svetištima na svijetu zajedno će tako slaviti svoje jubileje, pa biskupi pod čijom su oni upravom poduzimaju neke zajedničke korake i povezuju se. Fatimsko svetište darovalo je tako 17. svibnja brazilskom svetištu u kopiju kipa Gospe Fatimske, koji je sutradan postavljen na istaknuto mjesto, nakon čega je ono postalo kutak osobite pobožnosti, posebno molitve krunice. Brojni Brazilci slave 13. svibnja Gospu Fatimsku, a 12. listopada blagdan Gospe od Aparecide velik je hodočasnički dan u Fatimi. Tako će fatimski biskup u godini jubileja predvoditi jedno od velikih slavlja u Aparecidi, a biskup Aparecide u Fatimi. Time su obznanjena oba jubileja, a vidljivo je izraženo i jedinstvo dvaju svetišta u odgovarajućim slavljinama. (W)

Izvanredni međunarodni kongres

U Sevilli u Španjolskoj od 27. do 31. svibnja održan je izvanredni međunarodni mariološko-marijanski kongres na temu *Pozvani na "životnu nadu" (1 Pt 1,3)*. Nakon uvodnog predavanja fra V. Battaglie, nastupili su s predavanjima: *Marija kao otajstvo nade* (A. M. Calero de los Rios), *Antropologija i nada u Marijinu svjetlu* (M.-T. Huguet), *Svadba u Kani: nadajući se svakom nadom* (L. D. Merino), *Uz križ je stajala njegova majka* (F. M. Fernandez Jimenez), *Pedesetnica između nade i iščekivanja* (M. Isabell Neumann), *U nadi smo spašeni. Marija kao eshatološka ikona nade* (S. M. Perrella). U popodnevним satima radilo se po jezičnim sekcijama. U ime HMI u francuskoj sekciji sudjelovala je M. Svirac s temom *Pobožnost prema bl. Djevici Mariji za novu nadu*. Na kraju je svaka jezična skupina predstavila rezultate svojih rasprava, a završnu riječ imao je A. Escudero Cabello temom *Crte koje proizlaze iz mariološkoga govora u razmišljanju i u praksi*. (IHMI)

Teološko-pastoralni simpozij

Tema pastoralne godine u fatimskom svetištu *Ovijeni u ljubav Božju za svijet* produbljena je na teološko-pastoralnom znanstvenom skupu od 30. svibnja do 1. lipnja. Imajući u vidu proslavu stoljetnice svetišta g. 2017. simpozij je obradio neke teme koje se odnose na Gospina ukazanja Franji, Hijacinti i Luciji u srpnju g. 1917., kao: otajstvo Boga u njegovu milosrđu i pravdi; pitanje Boga u suvremenom svijetu; kršćanska nada u konačnom susretu s Bogom; ljubav kao jezgro iskustva Boga i kršćanske opstojnosti; aktualni izazovi za pastoral pomirenja; Marija ikona Božjeg milosrđa. Uvodno predavanje održao je F. Manzi, a simpozij je zaključio M. Clemente. Među

predavačima nastupili su i strani stručnjaci C. Dagnes, K. Vechtel, C. Millitello i R. Garcia Peredes. (WF)

Duhovne vježbe u Lurdu

Slovenski Odbor za posvetu Srcu Isusovu i Marijinu od 3. do 9. kolovoza 2014. organizira duhovne vježbe u Lurdu za svećenike, đakone i animatore posvete, a vodi ih A. Štrukelj na temu *Srce govori srcu*. (SSŠ)

Tragovima Marije, Majke Isusove

Papinska međunarodna marijanska akademija sa sjedištem u Rimu organizira studijsko putovanje *Tragovima Marije, Majke Isusove* u Svetu zemlju od 20. do 27. rujna. Vodit će ga stručnjaci koji dobro poznaju mjesta kojima su prolazili Isus i Marija. (WPAMI)

Predstavljanje pokaznice

U talijanskomu nacionalnom Gospinu svetištu u Loretu 19. lipnja navečer upriličeno je predstavljanje nove pokaznice. U toj prigodi govorili su nadb. A. Tonucci, o. F. Nardi, s. L. Busani, s. M. Redivo i zlatar A. Tavani. (W)

Mogućnost potpunoga oprost

U povodu izvanredne biskupske sinode o obitelji i braku idućeg listopada, loretski nadb. G. Tonucci dobio je od Apostolske pokorničanice mogućnost izvanrednoga potpunog oprost. Može ga dobiti uz uobičajene uvjete (ispovijed i pričest te molitvu na Papinu nakanu) tko u duhu pokore i iskrena kajanja za grijeh hodočasti u loretsko svetište i mjesta loretskog štovanja diljem katoličkog svijeta te izmoli molivu sv. Obitelji koju je papa Franjo napisao za sinodu. Oprost se može namijeniti i za pokojne. Prema tome, može se dobiti i u trsatskom svetištu, kao i kod Gospe od Loreta u Primoštenu i u Arbanasima. (W)

Marijanski evangelizacijski stil

U evangelizacijskoj aktivnosti Crkve postoji marijanski stil. Jer svaki put kad gledamo u Mariju vraćamo se vjeri u revolucionarnu snagu nježnosti i afekta. U njoj vidimo da poniznost i nježnost nisu kreposti nejakih nego jakih, da nemaju potrebe od zlostavljanja drugih kako bi se osjetili važnima. Gledajući u nju otkrivamo da je ona koja je hvalila Boga zato što "silne zbaci s prijestolja" i "bogate otpusti prazne" (Lk 1, 52. 53) ista ona koja osigurava domaću toplinu našem traženju pravde. Ona je također i ona koja čuva brižljivo "sve te stvari, razmišljajući o njima u svom srcu" (Lk 2, 19). Marija zna prepoznati tragove Duha Božjega u velikim događajima, također i u onima koji se čine nezamijetni. Ona razmatra o otajstvu Božjem u svijetu, u povijesti i u svagdanjem životu svakog pojedinca i svih. Ona je žena molitve i radnica u Nazaretu, ali je i naša Gospa od brige, ona koja odlazi iz svog sela da bi pomogla drugima "bez oklijevanja" (Lk 1, 39). Ta dinamika pravednosti i nježnosti, kontemplacije i hoda prema drugima, jest ono što od nje tvori crkveni model za evangelizaciju. Tražimo od nje da nam svojom majčinskom molitvom pomogne da Crkva postane kuća za mnoge, majka za sve narode i omogućiti rađanje novoga svijeta. Uskrsnuli je onaj koji nam kaže, moću koja nas ispunja neizmjernim povjerenjem i čvrstom nadom: "Evo, sve činim novo!" (Otk 21, 5). S Marijom napredujmo s povjerenjem prema tome obećanju, i recimo joj:

*Djevice i Majko Marijo,
ti koja si, potaknuta Dubom,
prijvatila Riječ života
u dubini svoje ponizne vjere,
potpuno darovana Vječnome,
pomozi nam izreći naše "da"
u žurbi, odlučnijoj negoli ikada, da učini-
mo da odjekne Radosna vijest Isusova.
Ti si, puncata nazočnosti Isusove,
donijela radost Ivanu Krstitelju,
da je uzigrao u krilu svoje majke.
Ti si, poskakujući od klicanja,
pjevala divote Gospodnje.
Ti, koja si ostala čvrsta pred Križem
s nepokolebljivom vjerom,
i primila radosnu utjebu uskrsnuća,
okupila si učenice u iščekivanju Duba
da se rodi Crkva evangelizatorica.
Izmoli nam sada novi žar uskrsnulih
za nošenje svima Evandelja života
koje pobjeđuje smrt.
Daj nam stetu smionost za traženje novih
putova da do svijeta dođe dar ljepote koji se
ne gasi.
Ti, Djevice slušanja i kontemplacije,
majko ljubavi, zaručnice vječne svadbe,
zagovaraj za Crkvu, koje si prečista ikona,
da se nikad ne zatvori i ne zaustavi
u svome zanosu za uspostavom Kraljevstva.
Zvijezdo nove evangelizacije,
pomozi nam svijetliti u svjedočenju
zajedništva, služenja, žarke i velikodušne
vjere, pravde i ljubavi prema sromasima,
da radost Evandelja dospije sve do nakraj
zemlje i nijedna periferija ne bude lišena
njegova svjetla.
Majko živoga Evandelja,
vrela radosti za malene,
moli za nas. Amen. Aleluja.
(Radost Evandelja, br. 288)
Papa FRANJO*

Kraljici kraljeva

**Presretna si, o Marijo! Pozdravljamo Te!
Pozdravljamo Te tisuću puta! Da, zbog Tebe se
pouzdamo u Stvoritelja; Ti si postala
Posrednicom, Ti nas zagovaraš kod svoga
Ljubljenoga Sina! Pozdravljamo Tebe, o Marijo,
koja se odlikuješ svakom svetošću, neokaljanošću
i čistoćom! Pozdravljamo Tebe, koja se nad
čitavim svijetom izdižeš svojim milosrđem.
Pozdravljamo Tebe, o Kraljice kraljevâ,
koja si posebno izabrana između svih ljudi.**

(Iz Psalmidije mjeseca Kihaka koptske liturgije)

Božja svemoć i Marijino uznesenje

Glede istine o Marijinu uznesenju, mnogi su izražavali sumnje ili bojazni da se radi o ishitrenu činu. Tome je više razloga. Prvo, što ne bi navodno bilo nikakve svetopisamske podloge za definiranje te istine, a drugi bi razlog izviraio iz prvog: time bi se stvorila još veća distanca između Katoličke Crkve i drugih zajednica koje ne časte bl. Djevicu Mariju, a uz to se radikalno drže Svetog pisma te se onda i zbog jednoga i drugoga udaljavamo od njih. Ponetko se i od katolika nađe iritiran proglašenjem Marijina uzdignuća, kao da su u strahu da Marija ne zasjeni samu Božju slavu čašću koja joj se iskazuje.

BOŽJA SVEMOĆ

Ako bismo tu istinu sagledali samo sa zrenika Marijine ljudske moći i mogućnosti, s pravom bismo morali posumnjati u vjerodostojnost te istine vjere, jer nijedno stvorenje ne može svojom snagom doći do neba, a pogotovo ne dušom i tijelom. No svetkovi- na i ne govori o Marijinoj moći i slavi, nego o Božjoj moći koja se ostvaruje u Marijinu životu. Marija je tu moć iskusila od samih početaka, kad joj anđeo otkriva da je milosti puna, što nije mogla biti sama po sebi, nego po Božjem daru. Stoga je i njezino uznesenje čin Božje svemogućnosti.

Stoga, time što nijedan svetopisamski tekst ne govori izravno o toj dogmi,

ne znači da je bez svetopisamskoga pokrića i utemeljenja. Ta istina u prvom redu ima svoje korijene u objavi Boga koji je objavio svoju moć i ljubav. Jer Bog koji je pokazao svoju moć stvorivši svijet iz ničega, zar nije mogao biti tako moćan uznijeti na nebo svoju poniznu službenicu?!

Doista, ne samo da je mogao nego je i morao, jer je Marija bila ures svemira i najljepše biće koje je, upravo poradi cjelokupna reda, htio uzdići na mjesto koje joj pripada. Jer ako i nema ljudskog bića moćna sebi podariti život vječni i besmrtnost duše i tijela, postoji biće koje je s Bogom tako tijesno i neposredno surađivalo, da je Bog upotrijebio svoju svemoć kako bi ga za nagradu zaštitio od smrti i raspadljivosti. Ali jer Božja svemoć nije samo neka izvanjska svemoć nad materijom, nego i ona unutarnja nad živim bićima, Bog ju je rado iskoristio u Marijinu slučaju. Našim ljudskim jezikom bi se reklo da je nestrpljivo čekao da dođe do toga da napokon pokaže snagu svoje svemoći u punom spasenjskom opsegu.

RAZLOZI MARIJINA UZNESENJA

Marijino uznesenje nije čin Božje proizvoljnosti ni bezobzirne svojevoljne moći, nego je motiviran i potkrijepljen izuzetnim razlozima, o čemu svjedočanstvo nalazimo u Svetom pismu. Ako ona koja je bila milosti puna, ponizna službenica Božja, majka njegova Sina kojem je podarila ljudsku narav, vjerna do križa, nije zavrijedila cjelovitu Božju zaštitu, onda je nitko nije zavrijedio. Ako je Bog imao dostatan razlog svojom moći učiniti iz ljuba-

vi sve što je učinio u svijetu, tim više je imao razlog učiniti za svoju ljubljenu službenicu, to što je učinio kad ju je na nebo uznio. Ako je u svojoj ljubavi čovjeka stvorio za besmrtnost, tim više je imao razloga i radosti u Mariji proizvesti učinke cjelovita i potpuna spasenja. S pravom je za Mariju imao daleko veći razlog učiniti što je učinio, jer je ona remek-djelo stvaranja. Ona je bila svijet u malom. I više od toga. Ona je bila prihvatilište njegove prisutnosti na zemlju, pa onda i on njoj prihvatilište u nebu. Ona je bila hram u koji je sišao kako bi prebivao među ljudima, pa je stoga on nju uznio u svoje nebesko svetište. Ako ju je osjenio prisutnošću svoga Duha pri utjelovljenju svoga Sina, zar je nije pratio tom istom zaštitom i snagom Duha i u posljednjim trenucima njezina zemaljskog života?

Stoga Božji dar Mariji i korištenje božanske svemoći nije zloraba, nego sukladno smislu stvaranja, smislu ljudskog života te logici Božjega spasenjskog djelovanja. Ako Bog sve stvara iz ljubavi, njegova ljubav ovdje doseže svoje vrhunce ostvarenja i pokazuje svoj pravi smisao. Ako je ona Boga veličala cijelim životom, Bog se radovao njezinoj suradnji s ponuđenom milošću i ljubavlju. Radovao se što je jedno ljudsko biće napokon došlo do onog ostvarenja koje je pripremio cijelomu ljudskom rodu.

Marijino uznesenje nije povlastica jednoga ljudskog bića, nego milosni Božji dar ponuđen svakom čovjeku. Ona ga je prva ostvarila. Ona je dokaz ljudskih mogućnosti kad se čovjek otvara Božjoj svemogućnosti. Zato nikakvo čudo da je ona koja je Sinu Božjem podarila ljudsko tijelo, po tom tijelu primila zalog i pečat neraspadljivosti. Ona koja je cjelovito živjela za Boga, primila je dar cjelovita spasenja. Ona koja je vjerno primala njegovu riječ, primila je u svoje krilo dar vječne Riječi, koja ju je očuvala cjelovitu, neokrnjenu u njezinu djevičanstvu, utiskujući u nju pečat svoga božanstva, čime je dušom i tijelom bila prva opečaćena za sveti dan vječnoga spasenja. Ona koja je pod križem bila svjedokom uzvišenja Sina Božjega na zemlji, dobila je u dio da i sama bude dionicom nebeskog uzvišenja. Zato imamo razloga s još većim žarom vjere slaviti svetkovinu Marijina uznesenja, nasljeđujući njezin primjer i ištući zagovor, kako bismo se i sami, poput nje, podložili Božjoj spasenjskoj svemoći.

Ivan BODROŽIĆ

Svi smo mi – ipak - političari

Šeta mlad otac sa svojim dječaćićem Kaptolom. Pita ga mali:

- Tata, tko stanuje u ovoj velikoj kući?
- Kanonici.
- A što oni rade?
- Ništa!

Malo poslije dijete opet pita tatu:

- A tko stanuje u ovoj kući?
- Prebendari.
- A što oni rade?
- Pomažu kanonicima!

SLIKA POLITIČKOG KAPTOLA

Savršena slika hrvatskoga „političkog Kaptola“: u Lijepoj našoj pozicija i opozicija uglavnom su u apoziciji (u gramatici: imenica koja dopunjuje drugu). Drugim riječima rečeno: osim što reda radi pljuju jedni po drugima, u Hrvatskoj vlast i oporba ne rade bogzna što, a pritom pomažu jedni drugima.

Ne želimo reći da su „za ništa“, to je njihov rječnik međusobnog „uvažavanja“, ali nakon što 20-ak godina, htjeli ne htjeli, promatramo njihove predstave i prepucavanja, nameće nam se obveza davanja uglavnom negativne ocjene - „u znanju i vladanju“. A kako se u našem školstvu, po pokojnom Hnos-u, inzistiralo na opisnim ocjenama, evo i njih:

- a) Vlast i oporba: „Rugala se tava loncu!“
- b) U oporbi i ne trebaš ništa raditi; na vlasti su toliko loši da oni rade za tebe!

c) Preko pojačala ljutnje naše uši u njihovu prepucavanju čuju i ovo: „Možda jesmo lopovi, ali vi ste bili veći!“ Oni odgovaraju: „Možda, ali ne tako glupi!“ Koje li sreće za narod da ga vode malo manji ili malo pametniji lupeži!

d) Pošto se loše vlasti uglavnom bave same sobom, samo je pitanje trenutka kad će se početi međusobno svađati. Dijelu nacije to je zabavno ili je čak neka naslada jer pomisle na onu „dok se dvojica svađaju, treći se raduje“. Možda taj „radujući treći“ i može biti politička oporba, ali nikako narod. Prije će biti da je kod toga narod u ulozi koju iskaza hrvatska narodna mudrost: „Teško magarcu preko kojega se konji tuku!“

TIJELO KOJE POSTAJE TIJESTO

Za Kristovu zajednicu Crkvu imamo puno dobrih imena ili naziva, a ponajljepši su oni još od apostolskih vremena: Božji narod (Petar) i Tijelo Kristovo (Pavao). I za naše političare narod je tijelo, ali biračko, a kada ih jednom izabere, za mnoge od njih to tijelo postaje obično tijesto koje mogu do mile volje mijesiti svojim probnim zakonima i nemilo „peštati“ šakama raznih nameta. I sve to u „demokraciji“, što u prijevodu znači - vladavina naroda. „Kaj god!“ - rekli bi naši Zagorci, „malo sutra!“ - kažemo mi, a „makar šta“ - kažu svi!

Dakle, trenutačna garnitura na vlasti u Hrvatskoj djeluje u znaku triju velikih minusa:

1. Preuzela je kormilo u vrlo nepogodno vrijeme, pravo nevrijeme, na svjetskoj razini i, dodatno, na domaćoj sceni: kriza i recesija bi, poput

famozne Nadaline, matirale i „puno većega muškardina“ nego što su oni...

2. Uz časne iznimke onih koji baš evanđeoski shvaćaju i prihvaćaju vlast kao služenje, posvuda se ljudi kandidiraju i bore za vlast i iz osobnih ambicija, interesa, ostvarenja nekih svojih poslovnih planova ili slično. Ali, dok je drugdje u svijetu uhodanih demokracija kao osnovna pristojnost barem načelno prihvaćeno pravilo da, po onoj poslovičnoj „bolje svima, a ne samo njima“, treba doprinijeti općem boljitku naroda i države kako bi onda i vladajućima bilo bolje, pa makar njima i malo „više bolje“, u Hrvatskoj kao da se podrazumijeva, ma tko da je na vlasti, da je bolje svima čim je bolje njima. Odnosno, kad je bolje njima, oni više nisu sposobni s uzvisine svog boljitka ni nazreti da je „negdje tamo dolje“ narodu loše.

3. Ova je vlast, k tome, pod hipotekom još jednoga velikog minusa: od ono malo snaga, znanja, sposobnosti i dobre volje - veliki dio potrošila je i troši u kadroviranje "nepota" i poslušnika, te u - preodgajanje nacije.

Što se tiče „kadroviranja“, čini se da

su u tome nadmašili sve dosadašnje. Previše je konkretnih primjera u vido-krugu da bi taj dojam bio tek proizvod „neprijateljske propagande“.

U preodgajanju simptomi su puno očitiji i glasniji. Čini se da je nekima u samom vrhu vlasti to prvotni zadatak, svakako važniji od rješavanja teških gospodarskih pitanja i problema pukog preživljavanja mnogih Hrvata. Važnije im je preodgojiti nego prehraniti narod. Kao da su pri preuzimanju vlasti položili zavjet - vraćanja na izvore!

POVRATAK NA IZVORE

U Crkvi se, osobito poslije Sabora, puno i rado govorilo o „vraćanju na izvore“, tj. na izvornost Evanđelja i života drevne apostolske Crkve. Znano je kako su komunisti poslije II. svjetskog rata rado imitirali crkvene akcije: proštenja nadomještali općenarodnim zborovima, procesije prvosvibanjskim i drugim povorkama... i još puno slična. Ovi sadašnji u Hrvatskoj kao da se vraćaju na te svoje izvore - primatnog i primitivnog komunizma preobučena u ruho nekih modernih „izama“, pri čemu su im - po načelu „neprijatelj moga neprijatelja moj je prijatelj!“ - prijatelji svi koji osporavaju, napadaju i potkapaju vrijednosti što ih zastupa kršćanstvo. Ništa zato ako su to i neprijatelji čovjeka, zdrava morala i zdrave pameti, sama naroda i njegova opstanaka. O kako se tu izvrsno uklapa Isusov prijekor farizejima: „Dopunite samo mjeru otaca svojih!“ (Mt 23, 32). I baš je dopunjavaju, i te kako!

Ali, ovi redci nisu motivirani nekim ideološkim neprijateljstvom pa ni pukom ljutnjom ili jeftinim kritiziranjem, a pogotovo ne u prilog „onim

drugima“. Oslobodi, Bože! Svim srcem podržavamo papu našega Franju koji zagovara, prižeklikuje i priziva posve drukčije provođenje pa i samo shvaćanje politike:

„Politika, koja se tako često ocrnjuje, vrlo je uzvišen poziv i jedan od najdragocjenijih oblika ljubavi jer traži opće dobro. Moramo biti uvjereni da je ljubav ‘načelo odnosâ ne samo među prijateljima, članovima obitelji i manjih grupa (mikrorazina) nego, pače, načelo društvenih, ekonomskih i političkih odnosa (makrorazina)’ (Benedikt XVI.). Molim Gospodina da nam dade više političara kojima su doista na srcu društvo, narod, život siromašnih!

Nužno je da političke vođe i oni u čijim je rukama financijska moć podignu pogled i prošire svoje vidike, da rade na tome da osiguraju da svi građani imaju dostojan posao, naobrazbu i zdravstvenu skrb. Zašto se ne obratiti Bogu da nadahne njihove planove?

Uvjeren sam da se otvorenošću transcencijom može stvoriti novi politički i ekonomski mentalitet koji bi pomogao prevladati silan jaz između gospodarstva i općeg dobra društva“ (Radost evanđelja, 205).

Hoće li napokon hrvatska, europska i svjetska politika krenuti tim željkovanim putem, ili će sve ostati puka Papina utopijska želja?! To ovisi i o svakome od nas, i to ne samo o tome koga ćemo i kako birati, nego i o tome do kad ćemo papagajskim ponavljanjem da je politika pokvarena i „šporka posla“ biti katalizatori negativne selekcije pri novačenju političkih struktura.

Stanko JERČIĆ

250 - "MARIJA" 7-8-9/2014.

Gospin trn - oslobod, sikavica

Silybum marianum (Carduus marianum)

Narodna imena: *Gospin trn, Marijin trnak, trn svete Marije, Djevičin trn, oslobod ili sikavica* dvogodišnja je zeljasta biljka, koja je dobila ime po bodljikavim listovima. Po njima se mogu vidjeti bijeli traci ili sitne mrlje. Prema pobožnoj legendi, to je od Gospina mlijeka koje je kapalo na biljku dok je hranila dijete Isusa. Raste uglavnom na području šireg Sredozemlja, i to na sunčanim i suhim mjestima. Ima dosta visoku stabljiku bodljikavih listova i s bodljikavom cvjetnom glavicom, u kojoj su cvjetovi grimizne boje. Plod joj je tamnosmeđ sa svjetlucavim papusom.

Kad se osjetimo kao trn u vlastitu životu, izručimo sve Gospi, kao što pjevamo:

*Mi tebi sve izručamo,
svu zelen, cvjeće tude;
učini, što se ufamo,
da tebi ures bude.*

Mario CRVENKA

Krv i Ruža

To je naslov novoga dokumentarnog filma koji je nedavno snimio Tim Watkins. Njegov posljednji rad predstavljen je krajem ožujka u Madridu na Dalavidi, koja slavi promociju života i obitelji te razbija pozitivističku kulturu koja nastoji tumačiti povijesne činjenice isključujući njihov nadnaravni vid. Kako je došlo do snimanja novog filma?

Gospu Guadalupsku papa Pio X. proglasio je g. 1910. zaštitnicom Latinske Amerike. Bio je to čin priznanja svega onoga što se g. 1531. dogodilo kraj brežuljka Tepeyaca u današnjem gradu Meksiku, što je označilo prekretnicu u evangelizaciji urođenika. To je potaknulo i T. Watkinsa na snimanje dokumentarca.

U njemu iznosi kako je Crkva, preko Gospina ukazanja, uspjela donijeti svjetlo vjere pučanstvu koje je živjelo u najdubljoj tami. Ondašnja opadajuća asteška kultura opravdavala je, naime, ljudske žrtve kao čine zahvalnosti bogovima. Slatki ženski glas, koji je Juan Diego čuo, promijenio je sudbine tih naroda i zaustavio prolijevanje krvi.

- Prije nego sam započeo ovaj projekt, vjerovao sam da je Gospa Guadalupska samo "meksička stvar". Međutim, pogriješio sam, pa je bilo izvanredno spoznati i sada podijeliti s drugima najveće globalno čudo poznato kao Gospa Guadalupska! - kaže Watkins.

Više negoli povijesna rekonstrukcija, Krv i Ruža je film koji u gledateljima budi nešto dublje.

- Juan Diego je bio čovjek ponizan, koji je poslušao Riječ i doprinio olakšanju čuda epičke prirode! - veli Watkins. Gospa je tražila da ubere ruža. Iako nije bila njihova sezona, poslušao je. Kad se našao pred biskupom, otvorio je ogrtač iz kojega su ispale ruže. Oni koji su to gledali, ostali su iznenađeni ogrtačem na kojemu se pojavila Gospina slika, koja je i danas cilj brojnih hodočasnika.

- Juan Diego je rođen da bude orao koji govori (to znači njegovi ime na jeziku nahuatl), a po krštenju to smo i mi. Nadajmo se da će ovaj film poslužiti da probudi gledatelje da ponovno zadobiju krsni duh i dopuste da orao koji govori iziđe iz svakoga od nas! Da dopustimo da leti. Moramo poznavati i širiti Riječ Božju! - kaže Watkins.

Kamenko JOLIĆ

Marija u Lukinu Evandjelju (2)

Poslije Navještenja, Luka opisuje Marijin pohod rodici Elizabeti, koja je u svojoj starosti doživjela radost začeca i otkucaja srca djetetova pod svojim srcem. Lukin izvještaj o susretu dviju trudnica podsjeća na opis prijenosa starozavjetnog Kovčega saveza iz Obed-Edomove kuće iz Gata u Jeruzalem (usp. 2 Sam 6, 2-15). U oba opisa nekoliko je istih sastojaka: kraj Judin, izrazi radosti, aklamacija, klicanje, sveti strah, tri mjeseca.

NOSITELJICA ŽIVOTA

Imajući pred očima starozavjetni događaj, očito je Luka želio Mariju prikazati kao Kovčeg Novog saveza. Stari Kovčeg nosio je u sebi dvije Ploče saveza s deset riječi koje su vodile u život, a Marija-Kovčeg Novog saveza nosi u sebi Riječ koja je Život i život dariva. Luka ističe kako se Elizabeta, na glas Marijina pozdrava, ispunja Duhom Svetim. Gotovo kao da želi reći da se Duh, kojim je Marija bila ispunjena, s nje prelijeva na Elizabetu koja izriče prvo blaženstvo (*makarizam*) u evandeljima: Marija je blažena jer je povjerovala (usp. Lk 1, 45). Nadahnuta Duhom Svetim, Elizabeta u Mariji prepoznaje Majku Gospodinovu, onu koja je blagoslovljena među svim ženama. Luka u biti želi reći kako se svi veliki blagoslovi koje je Bog obećao svome narodu kroz Stari zavjet sada slijevaju u

Mariju, koja predstavlja vjerni Izrael, po kome je svijetu trebao doći Pomazanik, Spasitelj svijeta. Prožeta istim Duhom, Marija pjeva svoj *Veliča*, hvalospjev Bogu i njegovu spasenjskom djelovanju. Slavi Boga što je pogledao na njezinu neznanost, malenost.

Marija se ubraja među siromahe Gospodnje, one koji, prema Starom zavjetu, nemaju političke ni gospodarske važnosti, nego sve svoje ufanje stavljaju u Boga. Bog kojega Marija ispovijeda, nije slijep ni gluhi za ljudsku nevolju, za nepravdu koja se u svijetu čini. Marijin Bog raspršuje oholice umišljene, silne zbacuje s prijestolja, a uzvisuje neznanne; gladne puni dobrima, a bogate otpušta

prazne. Svojim *Veliča* Marija anticipira, unaprijed potvrđuje propovijedanje svoga božanskog Sina. U njegovu nauku i ponašanju nastupa nova logika: ne više ljudska - moći, vlasti, tlačnja i nasilja, nego božanska - služenja. Nju je Marija usvojila već od početka svoje suradnje s Bogom, ona je „ponizna službenica Gospodnja“.

ZANIMLJIV PRIKAZ

U nastavku Luka opisuje Marijin i Josipov odlazak iz Nazareta u Betlehem te u njemu Isusovo rođenje. Poslije poroda dosta prostora posvećeno je opisu pohoda pastira, čak 12 redaka (usp. Lk 2, 8-20). Luka na zanimljiv način prikazuje Mariju. Veli da „u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu“ (Lk 2, 19; usp. također Lk 2, 51). Predstavlja je kao ženu koja se trudi shvatiti značenje događaja kojih je i sama dionica, odnosno kako nastoji prodrijeti u njihovo dublje značenje, u ono što joj Bog po njima poručuje. Marija nije imala gotova rješenja. Morala je razmišljati, dublje ponirati u stvarnost koja je okružuje. Predstavljala se kao tumač, egezet.

DRUGO NAVJEŠTENJE MARIJI

Prema Luku, uslijedilo je obrežanje i prikazanje Isusa u Hramu, odnosno drugo navještenje Mariji. U prigodi prikazanja, naime, ponukan Duhom Svetim, starac Šimun došao je u Hram, primio dijete Isusa u naručje te izrekao blagoslovnu molitvu u kojoj ga je prepoznao kao spasenje svijeta i svjetlo na prosvjetljenje naroda (usp. Lk 2, 25-32). Zatim je rekao Mariji: „Ovaj je postavljen na propast

i uzdignuće mnogima u Izraelu i za znak osporavan, a i tebi će samoj mač probosti dušu da se razotkriju namisli mnogih srdaca“ (Lk 2, 34-35).

Šimunovo proroštvo ima kristološku i marijansku dimenziju: proriče Kristovo trpljenje i patnje, a navješćuje i Marijino sudjelovanje u njemu. Postoje različita tumačenja „mača koji probada“ Marijinu dušu. U starini su (Origen, Efremski i Ćiril Aleksandrijski) držali kako je to sumnja koja se je javila u Mariji pred Isusovim razapinjanjem i smrću. Neki su (Bazilije, Ambrozije) u tom prepoznali riječ Božju, tj. Isusov nauk koji ide iznad krvnih veza, a za neke (Augustin, Paolino iz Nole) to je Isusova muka koja razdira Marijino srce. Suvremeno bogoslovlje drži da je „mač“ koji probada Marijino srce u biti odbacivanje njezina Sina. Marija se susreće sa suprotstavljanjem koje će doživjeti njezin Sin, a zatim i prva Crkva.

Luka završava evanđelje djetinjstva pripovijesću o dvanaestogodišnjem Isusu kojega su Marija i Josip izgubili te poslije tri dana pronašli u Hramu. Isus je predstavljen kao učitelj mudrosti koji zadivljuje predstavnike starog zakona, štoviše kao sama mudrost. Očita je pashalna obojenost čitava odlomka. Zaključno, možemo reći kako Lukine pohvale na Marijin račun ne bi bile moguće da stav prve kršćanske zajednice prema njoj nije bio izrazito pozitivan. Luka svjedoči o postojanju prvotne „doksologijske mariologije“, tj. o jezgri budućeg štovanja bl. Djevice Marije.

Mladen PARLOV

Bezgrešna kod Ivana Duns Škota (2)

Ime škotskog franjevca Ivana Duns Škota (1265.-1308.) usko je povezano s istinom kršćanske vjere koja drži da je Majka Isusova, zbog sudjelovanja u djelu Kristova otkupljenja, trajno bila u stanju prvotne pravednosti. Zahvaljujući milosnom Božjem zahvalu, očuvana je od grijeha iskonskoga. Tu Marijinu povlasticu poznajemo pod imenom Bezgrešnog začeca.

MARIJA, SVETA OD POČETKA?

Kako je oštromni Škot došao do te spoznaje? I on je dijete svoga vremena, i na nj utječe vjerovanje ondašnjeg puka i učenje crkvenih predstavnika. Njegova je domovina prva zemlja kršćanskog Zapada u kojoj se slavi blagdan Marijina začeca. U njoj djeluju bogoslovci poput Eadmera, Williama od Ware i Roberta Grossatesta koji se pozitivno izražavaju u Marijinoj izuzetosti od grijeha iskonskoga. Kao franjevac, po primjeru svoga Utemeljitelja i on gaji posebnu ljubav prema Mariji koju promatra u svjetlu Kristova djela otkupljenja. Budući da za to nema izravnih dokaza u svetopisamskoj ni u otačkoj predaji, veliki skolastičari poput Alberta, Tome i Bonaventure, a prije njih Anselmo i Bernardo drže da se Marija rađa pod utjecajem grijeha iskonskoga i od njega biva oslobođena. Za skolastičare postoji općenitost otkupljenja i općenitost grijeha, koji se prenosi rađanjem. Budući

da su u Adamu svi sagriješili (usp. Rim 5, 2), nijedan smrtnik ne može postići spasenje, a da ga Krist ne otkupi.

DUNS ŠKOTOV ISKORAK

U svom dokaznom postupku Marijine izuzetosti od grijeha iskonskoga Duns Škot polazi od činjenice da su svi sagriješili i potrebni su Kristova otkupljenja te naglašava savršenost Kristova otkupljenja. Krist je ne samo sveopći nego i savršen Otkupitelj. Kao takav, otkupljuje svoju Majku na najsavršeniji mogući način, pre-otkupljuje ju, unaprijed je otkupljuje, tj. ne dopušta da bude pod utjecajem grijeha. Marija je tako otkupljena na najsavršeniji način. Svoje postavke Duns Škot izlaže oprezno, jer dobro zna da se ondašnji bogoslovci i crkveni predvodnici s njegovom tvrdnjom ne slažu. Uvjeren je u savršenstvo Kristova otkupljenja i u Marijinu bezgrešnost, a svoje promišljanje predstavlja kao mogućnost i vjerojatnost, pod uvjetom da se ne protivi Pismu, Predaji i crkvenom učiteljstvu. Izuzeće od grijeha iskonskoga za Majku Isusovu je moguće, a što je učinjeno, sam Bog zna.

Duns Škot izvodi znanstveni prevrat. Dokazuje da se općenitost grijeha i otkupljenja ne protive Marijinoj povlastici da nije bila pod utjecajem praroditeljskog grijeha. U slučaju da je i kod Majke Isusove vrijedio prirodni zakon, i ona bi bila podložna grijehu iskonskom. Ali u njezinu korist nastupio je Božji preventivni, izvanredni zahvat, predviđajući zasluge Krista Otkupitelja. „Normalno je da je i Marija imala potrebu Kristova otkupljenja. Po zakonu općeg rađanja, i ona bi trebala

počiniti iskonski grijeh, kad ne bi bila očuvana Posrednikovom milošću.“

U toj tvrdnji prepoznaje se Duns Škotova izvornost. Marijino izvanredno stanje nije, naime, prouzročeno promjenom njezine ljudske naravi, nego uslijed izvanjskoga, nadnaravnog zahvata. Izuzeće od grijeha iskonskoga ne niječe stvarnost otkupljenja. Povlastica pokazuje kako se otkupljenje za Mariju ostvarilo na drukčiji način. Umjesto da je oslobođena od grijeha, koji je snagom svoje ljudske naravi trebala počinuti, ona je od njega pre-očuvana, unaprijed očuvana u predviđanju zasluga Krista otkupitelja. Zbog toga nije ispravno tvrditi da Marija nije potrebna otkupljenja. Ona, zapravo, doživljava najsavršeniji oblik Kristova otkupljenja.

Otkupljenje se ne ostvaruje jedino po oslobođenju od grijeha. Može se izvesti i tako da se spriječi da grijeh bude prenesen na jednu osobu. Općenitost otkupljenja izvan svake je dvojbe, jer je Krist posrednik i otkupitelj svih ljudskih bića, pa tako i svoje Majke. U njezinu pak slučaju on je otkupitelj na još savršeniji i odličniji način. Polazeći od Krista savršena Otkupitelja, Duns Škot oblikuje načelo po kojem Mariji dolikuje pripisati ono što je najsavršenije, ako se to ne protivi svjedočanstvu Pisma i nauku crkvenog učiteljstva.

Duns Škotova izvornost sastoji se u tome da on polazi od Krista, savršena Otkupitelja, koji djelo otkupljenja izvodi na najsavršeniji mogući način. Marija nije izuzeta od sveopćeg otkupljenja, nego je zapravo njegov najsavršeniji plod i učinak. Duns Škot ne stavlja u prvi plan Marijinu odliku, njezinu izuzetnu svetost u koju nikad nije sumnjao, nego savršenost Kristova otkupiteljskog djela. Njegovim zahvatom ulazi u bogoslovlje ideja o savršenu Otkupitelju i postavka o "prevntivnu otkupljenju", pre-otkupljenju, što je zapravo otvorilo put prema dogmatском pravorijeku, kojemu Duns Škot daje bogoslovske temelje ugrađujući ga u sveopće otajstvo spasenja.

Iz Duns Škotova nastupa proilazi: Otkupiteljeva savršenost zahtijeva izuzeće od grijeha iskonskoga najsvetije među ljudskim stvorenjima. Ta postavka izvela je srednjovjekovnu teologiju iz slijepe ulice i otvorila mogućnost daljnjeg bogoslovnog razmišljanja koje je, ne bez poteškoća, velika napora uma i srca, otvorilo put prema dogmatском pravorijeku 1854. godine.

dar-ko

Kraljica mira

Govor o miru Katekizam započinje svraćanjem pozornosti na izvor mira i nemira, a to je ljudsko srce i okruženje u kojem se razvija i ostvaruje čovjekov život. I upravo zbog toga „*Gospodin zahtijeva mir srca i upozorava na nećudorednost ubilačke srdžbe i mržnje*“ (br. 2302). A „*plod se pravednosti u miru sije onima koji tvore mir*“ (Jak 3,14). I mir i nemir izviru iz srca pojedinaca i utječu na život uže i šire zajednice.

Isus je svojim riječima i djelima upozoravao na to. Već je njegovo rođenje najavilo mir ljudima miljenicima njegovim, a žrtvom na Križu izmirio je s Bogom sve na zemlji i na nebesima (Kol 1,20). Zbog toga sv. Pavao jednostravno veli: „*On je mir naš*“ (Ef 2, 14). A u Govoru na Gori Isus blaženima proglašava sve „*mirotvorce koji će se sinovima Božjim zvati*“ (Mt 5, 9). Za Posljednje večere učenicima obećava i ostavlja „*svoj mir*“ kakav svijet ne može dati ni ostvariti.

Pristankom na Božji plan utjelovljenja i rođenja vječnoga Božjeg Logosa, Marija se uključila u proces donošenja mira na Zemlju i zauzela važnu ulogu u ostvarivanju Kraljevstva Božjega. Zbog toga je kršćani, s pravom, nazivaju Kraljica mira i pod tim imenom slave njezin spomendan 22. kolovoza.

PLOD PRAVEDNOSTI I UČINAK LJUBAVI

Mir što ga Isus i Marija preporučuju i ostvaruju nije neka bezlična osjećajnost ni stoičko nadvladavanje negativna djelovanja emocionalnih raspolo-

ženja. To je istinsko i ustrajno zauzimanje za pravednost. U sebi i oko sebe. To je „*plod reda što ga je u ljudsko društvo utisnuo njegov božanski Utemeljitelj, a trebaju ga ostvarivati ljudi koji žedaju za savršenijom pravdom*“ (GS 78). Ugrožavaju ga ljudska egocentričnost i pohlepa. A cvjeta tamo gdje se pravednost ostvaruje u ljubavi. I više je od puke odsutnosti rata. Jedino u tom suglasju možemo pravilno shvatiti domete Isusove izjave: „*Mislite li da sam došao donijeti na zemlju mir? Ne, kažem vam, nego razdjeljenje*“ (Lk 13, 51).

Naš svagdanji ovozemaljski mir za kojim težimo ostvaruje se prvenstveno u ljubavi prema bližnjemu, a odraz je i učinak Kristova mira u vrhuncu ostvarena žrtvom križa kada

je ostvareno konačno pomirenje s Bogom. Po tome je Krist prozvan „Knez mironosni“ koji ne donosi mir svijetu na način kako to svijet čini (1v 14, 27). Razmišljajući o tom otajstvu, sv. Pavao poziva vjernike da mole za pravi mir i njega izgrađuju „*provodeći u život istinu u ljubavi*“ (Ef 4, 15). Vjernik mora sudjelovati u gradnji i ostvarivanju mira na zemlji. Krist je svojom savršenom žrtvom objektivno ostvario pomirenje s Bogom jer je u njemu grijeh pobijeđen. Ali, dok grijeh ne umre u svakom pojedincu, mir ostaje na planu pro-ročke poruke do Posljednjeg suda. Apostol je to praktično sazeo u izreku: „*Plod se pravednosti u miru sije onima koji tvore mir*“ (Jak 3, 18). To će biti baštinici blagoslova proglašena na Gori: „*Blaženi mirotvorci, oni će se sinovima Božjim zvati*“ (Mt 5, 9).

IZVOR I POČETAK BOLJEGA SVIJETA

Novozavjetna objava uči nas da će se pravi i potpuni mir ostvariti tek na koncu vremena kad će „*Bog mira koji je uskrisio Isusa*“ (Heb 13, 20) konačno uništiti Sotonu i uspostaviti sve stvari u njihovoj iskonskoj cjelovitosti. Vrata takva kraljevstva otvorio je Krist proslavljeni, a za njim je u tu proslavu ušla i njegova majka koja je dušom i tijelom uznesena u nebesku slavu gdje slavno kraljuje sa svojim Sinom. Mi, preostali za dolazak Gospodnji, proživljavamo borbu *iščekujući blaženu nadu i dolazak slave našega Spasitelja*.

Rođenjem Sina Božjega, Kneza mira, Marija je i sama postala donositeljica mira. Ulaskom u nebesku slavu postaje Kraljica mira najavljujući *početak*

boljega svijeta – Mundi melioris origo, kako stoji na stropu marijanskog svetišta na Trškom vrhu.

Marija nam je pokazala put i postala zvijezda vodilja u nemirnu valovlju životnih neprilika. To uzvišenim riječima izražava misno predslavlje Velike Gospe u kome, između ostaloga, ispovijedamo da je „*Djeвица Bogorodica početak i slika budućega savršenstva Crkve i putokaz sigurne nade i utjehe putničkome narodu*“.

OSTVARIVATI MARIJINU PREPORUKU

Ono što se na Mariji ostvarilo po završetku ovozemaljskog života, pripravljenost je i svakome od nas koji smo po vjeri povezani s njome i njezinim Sinom. Ali, da bismo i mi stvarno došli u slavu nebesku u kojoj se već nalazi uskrsnuli Krist i njegova majka Marija, potrebno je ići putem kojim su i oni išli. A najsigurniji putokaz je ostvarivanje Marijine preporuke u Kani: „*Učinite sve što vam rekne moj sin!*“ A to nam je zapisano u svetim evanđeljima i potvrđeno življenjem vjerom kršćana. Jedino treba pažljivo i ponizno, otvorena srca i duše, osluškiivati što nam to Gospodin govori i poručuje. Osobito u nedjeljnom bogoslužju. Da se ne bismo ubrojili u skupinu onih što ih je Isus ukorio zbog nevjere: „*O, bezumni i srca spora da vjerujete što god su proroci navijestili!*“ (Lk 24, 25). Ili još žešće sv. Augustin: „*Kako je mnogo onih koji Krista traže samo za to da im udijeli zemaljska dobra... Svakog je dana crkva puna, ali jedva da netko traži Isusa radi Isusa.*“

Marko BABIĆ

Obiteljsko zajedništvo - Crkva u malom

Tijekom prošlih mjeseci slavili smo velike blagdane, određena otajstva svoje katoličke vjere i neke drage svece. Osim toga, neki su slavili rođendane, a drugi imendane... Slično je i u obitelji, koja je Crkva u malom. Ovisno o mjestu u kojem živi, župi kojoj pripada, imenima koja nosi, prilagođena su i obiteljska slavlja, a neka su neizostavna kako za jednu tako i za druge obitelji. U obitelji, Crkvi u malom, razlikujemo i slavlja.

OBITELJSKA SLAVLJA

Nije isto slavlje imendana, rođendana i neka obljetnica. Lijepo je slaviti i ne zaboraviti nijednog člana, ali ne možemo svi na jednak način proslaviti rođendane ni imendane. Odrasli su zauzeti poslom, poslovnim putovanjima, studijem..., a neki su i zaboravili slaviti rođendane. Drže da je to za djecu. Istina, djeca se raduju svakom slavlju, i imendanu i rođendanu, i svom i prijateljskom. Znaju da će biti igre, pjesme, kolača, darova... Najstariji članovi obitelji, ponosni na svoje godine, na sam rođendan već nadodaju da su ušli u sljedeću godinu, a oni srednje dobi ništa više ne broje. Odmakli su se od djetinjih zabava, svi jeća je previše za jednu tortu, nema vremena ni novca za proslave, stan je tijesan, s godinama se obitelj proširila... Kako onda slaviti rođendane, imendane, obljetnice?! Lijepo je dobiti

darove, znati da nekome nešto značiš, da te netko voli, da postojiš i za druge. No pored svagdanjeg posla, umora i troškova, kako i kamo poći, kako zahvaliti, kako uzvratiti? Po onoj: nije ni on meni, pa neću ni ja njemu ili: oni su meni, pa moram i ja njima.

CRKVA UČITELJICA

Kako radi Crkva? Svagdano zahvaljuje kroz Euharistiju za različite darove. Nakane su raznovrsne: netko moli za zdravlje, netko za pokojne, drugi pak zahvaljuju za život. Jedni su na misi svakog dana, drugi nedjeljom i blagdanom, treći povremeno, četvrti jednom godišnje, a neki nikako - imaju svoju vjeru i svoga Boga te drže da u crkvu ne trebaju ići. Nije li tako i s našim prijateljima, djecom i ukućanima?! Za obiteljskim stolom svagdanje okupljanje u nekim razdobljima normalno je i nezamislivo da bi moglo biti drukčije, baš kao što je nekim obiteljima neizvedivo ostvariti svagdanje obiteljsko zajedništvo za stolom. Obveze su različite, smjene neujednačene, uzrasti nejednaki, dužnosti raznolike. Kako sve to uskladiti? Pogledajmo Majku Crkvu, kako nedjeljom okupi djecu oko oltara i sve ih nahrani Riječju i Kruhom života, uz radosno klicanje, pjesmu i molitvu! Što smo od toga uspjeli prenijeti u obitelj, Crkvu u malom?

OBITELJSKO ZAJEDNIŠTVO

Prve godine - mala djeca, obitelj za stolom, a onda posao, škola, treninzi, obveze... odvuku svakog na svoju stranu. Koji dan u tjednu izabрати za obiteljsko zajedništvo? Nedjeljom svatko na svoju misu (misa s djecom,

Pogledajmo Crkvu u malom, koliko je snažnija kad su mama i tata zajedno u istom Duhu združeni u ljubavi, molitvi i svakomu svom djelu. Njihov rad je plodan i učinkovit, a djeca radosna.

MAJKA CRKVE

U ovom svijetu šarolikih ponuda ne zaboravimo na Majku Crkve koja u svom krilu drži moju, tvoju i sve naše obitelji. Čuva nas, pazi, mazi i kad nam se to tako i ne čini. Moli za nas i zagovara nas. Jedan je Duh koji nas upućuje u svu istinu, bistri um, otvara oči, prosvjetljuje razum i nalazi putove mudrosti hodanja ovim svijetom uz dozu straha Božjega, da ne upadnemo u zablude novih nauka, stranih našoj tradiciji i životnom opredjeljenju.

S MARIJOM KROZ LJETO

Pred nama je ljeto. Jedni će na more, drugi u planine, a treći će pokušati raditi i zaraditi da mogu preživjeti zimu. Uza sve to, djeca će se bezbrižno igrati, skakat će, kupati se i biti sretna što im roditelji nisu u svakom trenutku za petama. Roditeljima je sve teže zadržati budnost i uzde koje im, malo-pomalo, pokušavaju uzeti iz ruku. Hvale je vrijedna akcija „Ne dirajte djecu“. Poziva roditelje na budnost i na njihovo pravo kao i dužnost – odgoj i zaštitu svoje djece. Stoga i ovo ljeto treba iskoristiti za plodno zajedništvo, a trenutke odmora povjerimo Majci koja najbolje zna potrebe svoje djece. Ne zaboravimo dana Gospodnjega, a blagdani naše Gospe tijekom ljeta neka budu divna prilika za obnovu obiteljskog zajedništva i duhovnu okrepu umornih srdaca.

Danijela DE MICHELI VITTURI

s mladima, župna), svatko na svoj trening, izlet, rekreaciju...

Što je nekoj obitelji zajedničko?

Roditelji, mama i tata, djed i baka, rodbina, prijatelji, ime, adresa, imovina, bolesti, zdravlje, jelovnik, običaji, boja kose, način odijevanja, ponašanja...

Kad nabrojimo puno toga, ostane drugo pitanje: u čemu je nesporazum kad imamo toliko toga zajedničkog?!

Zar uopće ima nesporazuma? Ima, kako ne! Otkud toliko rastavljenih brakova, usamljenih staraca, nezbrinute djece? Kako sve to namiriti i uskladiti? Tko nam može u tome pomoći?

Duhovski ponedjeljak, blagdan Marije Majke Crkve, podsjeća na jedinstvo Crkve koja na Duhove slavi svoj rođendan. Dan kad je Gospodin pohodio Mariju i apostole dok su bili zajedno i podario im Duha Svetoga da hrabro mogu ići po svijetu navješćati Radosnu vijest i njegovim Duhom zboriti, liječiti i voljeti sve ljude.

Imotska jezera i G

(U susret 300. obljetnici osl

Kraj Imockog, grada biloga,
čudesno se poigrala priroda:
stvorila dva jezera duboka -
kao vodom ispunjena dva
i bistra i zamucena - oka.

Modro, u kojemu se, kao u ogledalu,
osobito za ljetnjih vedrina, sa
"Vječno nasmijanog neba" odražava,
nigdje na svijetu kao ovdje -
kraj Imote vilovite,
boja mu je "Gospoínsko"-plava.

Crveno pak, po nemiloj legendi -
Gavanovo zvano...

...Anđeo hodočasnik, prerušen
u "prosjaka" - stiže ispred Dvora
bogataša Gavana... Ženi Gavanovoj
reče: "Ako pružite ruku i pokazete
ruku samilosti svakom budućemu
prosjaku,
Bog će vas blagoslovit, uživat ćete
sriću svaku...!"

I nevoljna Gavanuša će njemu:
"Nosí se, kukavelju, meni ispred
očiju! Šta će meni Bog tvoj,
uza me je Gavan moj!"

I proside tlo zemljino ispod
Gavanovih dvora, torova, obora,
njiva i pašnjaka...!

Eto tako biše i pribiše
i dan-danas - događa se - neritko
se zbiva, a i zbitvat će se.
Velika ljucka olost, slipilo

duovno, prizivlje, doživljava baš
suprotno od onoga što želi...
Na uskraćenu, bar sitnu
milostinju potrebnom, po
legendi iz Imote - evo kao opomena
i jeziva i strahovita - u kršu -
uspomena!

Pričalo se, slušao sam od starijih
što varoš Imocki - kao same sebe -
poznavše -
u Općinu po dokumente, u Doganu -
na vaganje duvana - svakoga
godišća - višekratno pohađase...

Mudri pratar jedan iz imockog
manastira, baš ko volozer pravi
iz Gracije davne - Prediku svoju
počinja i dočinja, ričima:
- "Braćo moja, u Gospodinu Isukrstu,
evo, baš ko ovdeka prid očima nam ova
dva jezera; šta govore, šta nam oće
poručiti i reći?"

Evo, braćo moja,
kazaću vam i ko pouku reći, što sam
i sam dozna i dobro upamtijo od dobre
naše i mudre braće,
redovnika i misnika,
ovdeka u našem Imockom:
Baš ovako, ko što i vidite, znajte,
dva jezera ova, kraj Imote stardavne,
uisinu, uisinu jesu: DVI DIVOJE -
DVI STRAOTE!

Neka vas ovo síća i podsíća, kako je
i u tječku našega zemaljskog žića -
jedna drugu prate i radosti i neđaće,

Gospa od Anđela

(oslobodenja od Osmanlija)

*baš ko što u proliće ponajlipše,
nališega mirluha cvatu svakom najdraži
ruža - cvijeće, i baš na granama od trnja!*

*Gospodinu Isukrstu, na Cvitnicu su
klicali - Ozana, Ozana,
a svega nakon nekoliko dana, propeta na
Križu resila ga - ko Žudijskog Kralja -
baš trnova kruna!..."*

***

Kao gimnazijalac u Imotskoj
gimnaziji - u Modro sam - s društvom
do vode silazio - plivati se baš u njemu
naučio.

Nu, moram reći - rieti, ne zaboraviti:
umalo se u njem nisam utopio -
skroz pod vodom, na izmaku dah.

U duši neopisiv strah - kao vrč
ispunjen špecirom i napitkom
smrtonosnim -
ništa izustiti nisan moga -
rveći se - i tónući... U sretnom jednom
trenu dodirnuh kamen na dnu -
i za koji časak - opet sam se
našao na površini...

Postao sam svjestan - da sam
i svjesti gotovo u nesvijesti ipak
vapio i zvao: Gospe, Gospe,
o Gosss...

I kao da je zaronila, pod ruke me
svoje uzela, na materinske grudi
svoje - djela,
Ona, milostiva naša, iz Imotskog -
Gospa od Anđela!

Marijan Ivan ČAGALJ

Veliki planovi malog Instituta

Zamjenik predstojnika Hrvatskoga mariološkog instituta (HMI) fra Ivan Karlič predstavio je u Zagrebu, 28. svibnja u prigodi proslave 40. obljetnice utemeljenja i djelovanja te istraživačke ustanove Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu njezine predstojeće aktivnosti. U vezi s tim razgovarali smo s njime za naše čitatelje:

- Čestitam 40 godina života i rada HMI. Što nam možete reći o prijedenoj putu?

- Hvala na čestitkama! 40 godina neke ustanove možda se ne čini puno, ali kad se gleda prijedeni put HMI-a, tj. sve što se organiziralo, izreklo, napisalo i objavilo, razvidno je da je naš Institut doista puno napravio, od utemeljenja, preko organiziranja nacionalnih marioloških simpozija te sudjelovanja na međunarodnim mariološko-marijanskim skupovima, pa do objavljivanja zbornika radova koji sadrže dublja teološka i ina promišljanja o bl. Djevici Mariji, o njezinoj osobi i njezinu mjestu u otajstvu Božjeg nauma, odnosno u otajstvu Krista i Crkve. Sve je rečeno u jednoj rečenici, ali kad bismo pojedinačno opisivali dosadašnji put HMI-a, ne bi nam dostajao cijeli broj „Marije“. Uistinu je mnogo napravio u 40 godina! Nabrojat ću tek dio. U okviru znanstveno-istraživačkoga i visokostručnog rada Institut:

- organizira i vodi izradu znanstvenih projekata,

- organizira i vodi znanstvene i stručne skupove,
- priprema za izdavanje znanstvene i stručne publikacije u vezi sa svojim znanstveno-istraživačkim i stručnim radom.

- Kakvi su planovi HMI?

- Ono što bismo htjeli unaprijediti i ostvariti, među ostalim, jest:

- organiziranje i izvođenje programa usavršavanja za pastoralne djelatnike marijanskih svetišta;
- organiziranje savjetodavnog rada za pastoralne djelatnike marijanskih svetišta;
- davanje stručnih mišljenja i ekspertiza koji po naravi stvari pripadaju području kojim se bavi HMI.

Osim toga, zadaće koje su pred nama i koje ćemo nastojati ostvariti jesu:

- u proljeće 2015. planiramo studentski dan u Ilači u prigodi 150. obljetnice Gospina ukazanja i pojavljivanja izvora u tom slavonskom svetištu (nadamo se i predstavljanju knjižice o njemu);
- iste godine planiramo i nacionalni mariološko-marijanski simpozij u Sisku;
- prikupljamo radove za zbornik s međunarodnog kongresa u Rimu 2012.
- Čeka nas i objavljivanje zbornika sa simpozija u Sinju 2013.
- Planiramo sudjelovanje na idućem međunarodnom mariološko-marijanskom kongresu.
- Planova je dosta, tako i posla, ali 40-godišnje djelovanje HMI-a pokazuje da se njegovi članovi nikad nisu bojali rada. Pouzdavajući se u Marijin zagovor i pomoć, idemo dalje.

- *Koja je trenutno prva zadaća HMI?*

- Prva je zadaća uključiti više mladih i manje mladih profesora/-ica s hrvatskih visokih učilišta (teoloških, ali i drugih) u rad HMI-a. Kao znanstveno-istraživački institut, HMI sastavljen je od četiriju katedri KBF-a Sveučilišta u Zagrebu: Katedre povijesti kršćanske literature i kršćanskog nauka, Katedre dogmatske teologije, Katedre liturgike i Katedre pastoralne teologije. S tih, ali i s drugih katedri htjeli bismo uključiti u rad i mlade znanstvenike koji će nastaviti i širiti tradicionalno dobro i uspješno djelovanje HMI-a.

- *Kanite li što poduzeti na većem promicanju HMI-a?*

- HMI je i dosad puno radio na promicanju svoga djelovanja. O tome, primjerice, govori i činjenica da su se nacionalni mariološki skupovi održavali gotovo uvijek u drugomu hrvatskom mjestu koje je posebno povezano s kojim marijanskim svetištem ili je tradi-

cionalno vezano uz marijansku pobožnost i mariološko znanstveno istraživanje. Tako ćemo i nastaviti, ali i pokrenuti neke druge inicijative, primjerene današnjem vremenu, preko kojih će HMI i njegovo djelovanje biti dostupniji javnosti. Na primjer, već postoji web stranica HMI (<http://h-mi.org/>) koju valja obogatiti i popuniti sadržajima koji će privući javnost te promicati i tradicionalno bogatu hrvatsku pobožnost prema bl. Djevici Mariji, ali i dublji stručni i znanstveni interes čitatelja.

- *Nekoć je HMI okupljao i upravitelje hrvatskih marijanskih svetišta...*

- Željeli bismo oživjeti tu lijepu tradiciju. Prije svega, vrata HMI-a nisu nikome zatvorena, ali nastojat ćemo uključiti u rad sve upravitelje marijanskih svetišta u Hrvatskoj, što bi bilo i sasvim logično. Osim toga, stručni i znanstveni rad i istraživanje (koje je često teorijske naravi) mora pratiti i obogaćivati i onaj konkretniji, pastoralni rad i zauzimanje. Upravo na tom tragu vidim suradnju s upraviteljima svetišta i naše međusobno obogaćivanje. Uostalom, naša vjera (u Boga, Isusa Krista, štovanje Marije, svetaca...) mora biti konkretna, prelijevati se u djela, inače ostaje samo „slovo na papiru“.

- *Imate li neke planove za ekumenizam?*

- Naš Institut ima i zadaću promicanja ekumenske dimenzije marijanske teologije, kao i međuvjerskoga dijaloga, te će tome biti i dalje posvećeno dosta prostora. Pokušat ćemo uključiti kršćanske pravoslavne stručnjake u rad Instituta, koji se bave mariološkim i marijanskim temama, posebice na razini sudjelovanja na našim skupovima.

- *Hvala lijepa i sretno!*

P. LUBINA

Napast

- Zašto Bog i sad ne govori kao što je govorio nekoć preko proroka!? - pita me Emanuela.

Zanimalo me što bi to ona s Bogom divanila. Okomila se na mene:

- Rekla bih mu kako je moja mama dosadna. Stalno tupi jendo te isto: nemoj ovo, nemoj ono, nemoj tako! Prava si pilana!

Nismo uspjele završiti razgovor jer je u kuću došla naša svakodnevna posjetiteljica i odmah s vrata počela:

- Zamisli ovo! Pozvali su nas telefonom da je upišemo, a istog dana u sandučiću smo našli pismo da je odbijena!

- Naravno, radilo se o njezinoj kćeri i onom nesretnom prijemnom ispitu koji je prvi put položila, ali je nisu primili, nego su rekli da će je primiti iduće godine. Kad se sljedeće godine pojavila - nije položila. Svi porekli ono što su prošle godine obećali. Sada ponovno obećali telefonski, da dođe do promjena, a istog dana stigla obavijest da nije primljena! Naravno, uz napomenu da ih nitko nije telefonski pozvao da dođu!

- Hajde, sada budi pametan! - odmah sam sve ispriopovjedila Romeu, sva ustreptala u slučaju koji izvodi ova, po mome mišljenju, luda škola! I ne samo to, povezivala sam to s onim i ovim, te, ne daj, Bože, da su to učinili mojoj Emanueli. E, što bi mene bili čuli! Tako se igrati s djetetom, e, što bih im ja zavrnila šijom.

Dok sam ja euforično tolikima skidala glave, tukla i vikala, čupala uši i noge, moj je suprug ostao miran kao janje,

tako miran da me počelo nervirati, pa sam ga pokušala izazvati, da se i on očituje. Veoma me zanimalo što bi on učinio u ovom slučaju, naravno, da je bila u pitanju naša Emanuela!

Umjesto očekivanog odgovora, moj muž hladno je rekao:

- Opet ti je punila glavu! Našla je pogodno tlo! A ti ništa ne shvaćaš!

- Da, ja ti stvarno ništa ne shvaćam! - lecnula sam se.

- Da, zar ne vidiš da dolazi k tebi smao zato da joj što dadeš?! - progovori naše dijete.

Kako sam je pogledala, brzo je odgovorila:

- Svaki put nešto od tebe traži: malo šećera, riže, jogurt, dva jaja...

Romeo je potvrdno klimao glavom i prstima pokazivao kako sam ograničena, da ništa ne shvaćam. Poskočila sam od bijesa:

- Ovo dvoje mojih škrtaca, kako su bezobrazni i bezobzirni, sve gledaju crno, materijalno, kako su...

Zajapurena u licu, s grčem u grlu i s tugom u srcu. Pogodena tim strašnim otkrićem da su moji najbliži tako okrenuti, nemilosrdni i proračunani. Negdje u dubini svoje duše pogledala sam našu prijateljicu i onako sama za sebe rekla da je istina, svaki put iz moje kuće otišla s nečim u vrećici. Doduše, pitala bi, tražila mogu li joj posuditi... A ja sam od velike i stresne njezine priče, a i bilo je u kući to što je trebala - uvijek rado davala. Otjerala sam tu misao da ona to radi namjerno.

- Svakome se može dogoditi da mu nešto zatreba. Ako ne daš, ne možeš ni tražiti od drugoga! - odbrusila sam Romeu, pa je tako ta tema u našem domu bila zatvorena.

Ali, kad se idućeg puta naša draga prijateljica pojavila na našim vratima i otvorila usta s onim: "Zamisli ti ovo!", Romeo se zatekao kod kuće, pa ju pretekao:

- Zamisli ti ovo, ja sam sve to vidio, i tko je prevario koga, i tko je kome oteo i tko je koga uvrijedio... Sve ti ja to već znam!

- Kako? Novine ne kupuješ! Kako možeš sve znati?

- Dalekovidan sam!

Pogledala ga je iznenađeno, a on brzo nastavi:

- Samo reci što ti treba: mlijeka, jaja, tjestenine, kruha, vina, kolača... Sve imamo!

Nasmijala se od srca:

- Jesi ti neki!

Dani su prolazili, naša se prijateljica više nije pojavljivala. Emanuela je rekla da je viđa kako često posjećuje neku drugu obitelj, a Romeo se smješкао ispod brka.

S tugom u srcu često sam razmišljala o toj našoj, sada već bivšoj prijateljici. Što joj je to sve trebalo, bila je dobra imovinskog stanja, imala sređenu obitelj, naša su joj vrata bila širom otvorena, kao i moje srce.

- Mučni glavom, moli za nju! Vidiš da Bog govori i danas. Bila je sva šašava, počev od frizure do odjeće, a što se kesila, a tek hodala... - u prolazu mi se ispriječila Emanuela.

- Majko Božja, molim te za ovo moje dijete u pubertetu. Sačuvaj ga od svakoga zla i ne uvedi ga u napast!

S tim iskustvom čvrsto smo odlučili stati pod plašt naše Gospe i svakodnevno zahvaljivati za duhovno i tjelesno zdravlje te moliti da nas ne upadnemo u napast nego da nas izbavi od Zla!

R. T.

Ljeta s Gospom

Ta daleka ljeta... Uvijek tu!
Svjetlucaju putovima mojim...

Svaki korak, svaka staza

Tu je... Tako blizu!

Ta ljeta... U djetinjstvo me zovu...

Gospa mi ide u susret!

Pokazuje mi najbolju stazu!

Stazu trpljenja

Stazu Njezina Sina Isusa

Mila KAVELJ

Gospa Snježna

U Vječnom gradu zasniježi svakih dvadesetak godina. Ne postoji mogućnost da se rimske ulice zabijele usred ljeta, osim ako se ne dogodi čudo. Ovog puta upravo ćemo o jednom takvu čudu.

Nakon što je kršćanstvo g. 313. dobilo slobodu, u Rimu su izgrađene tri velike bazilike (Presv. Spasitelj na Lateranu, sv. Petar u Vatikanu i sv. Pavao van Grada). Međutim, vjernici su tražili i jednu u čast bl. Djevice Marije, ali je svaki želio da ona bude u njegovoj gradskoj četvrti. U toj plemenitoj nakani vjernike je predvodio bogati rimski trgovac Ivan, koji je za novu crkvu odlučio darovati svoju uštedevinu. Kad je građevinsko vijeće došlo na Lateran, papa Liberijan (†366.) odlučio je: Gdje sutra osvane snijeg, izgradit ćemo baziliku. Te noći trgovac Ivan i njegova supruga sanjali su da je na jednom od rimskih brežuljaka pao snijeg. Iste noći i papa usne sličan san. I 5. kolovoza 358. na Eskvilinu osvane snijeg. Kako svjedoci *Liber Pontificalis*, papa Liberijan toga dana u snijegu ucrtava temelje nove bazilike na mjestu nekadašnjeg Augustova trgovačkog centra: *Fecit basilicam nomini suo iuxta Macellum Liviae*. Tijekom vremena bazilika je dobivala različite nazive. Po papi graditelju, prozvana je Sveta Marija Liberijanska (Sancta Maria Liberiana), zatim, po snježnom čudu, Gospa Snježna (Sancta Maria ad

Nives), po Gospinoj slici, Zdravlje (ili Spas) rimskoga puka (Salus populi romani), i danas Sveta Marija Velika (Sancta Maria Maioris).

OD LIBERIJANA DO DANAS

Današnja bazilika potječe iz 5. stoljeća. Dao ju je sagraditi papa Siksto III. (†440.) na temeljima Liberijanove, nakon što je g. 431. sabor u Efezu proglasio bl. Djevicu Mariju Bogorodicom - Theotòkos. Sagrađena je prema zakonitostima starokršćanske bazilike, a dva reda stupova dijele je na tri lađe.

Legenda o snijegu sačuvana je zahvaljujući najviše papi Martinu V. (†1431.). U prigodi proslave 1000. obljetnice proglašenja bl. Djevice Marije Bogorodicom g. 1431., on je odlučio uprizoriti snježno čudo na glavnom oltaru. Talijanski slikar *Tommaso di Cristoforo Fini*, poznatiji kao Masolino (†1440.), temperom na drvu (76 x 144 cm), između g. 1423. i 1428. naslikao je kako papa Liberijan ucrtava temelje nove bazilike pod naslovom "Fondazione di Santa Maria Maggiore - Utemeljenje Svete Marije Velike". Prema predaji, okvirno prilađena retablu, slika je postavljena na glavni oltar. Kako piše Vasari (†1574.) u „Le Vite“, polovicom 16. st. prebačena je u susjednu kapelu Colonna blizu sakristije, a g. 1653. u Palazzo Farnese u Rimu. Nakon nekog vremena, nalazi se na popisu dragocjenosti obitelji Farnese u Napulju, danas u Museo di Capodimonte u istom gradu.

Motiv dijeli u dva prizora oblak iz kojega padaju snježne pahuljice. U gornjem dijelu, Isus i Gospa, u svjetlokrugu, kao tvorci snježnog čuda,

blagoslivlju vjernike. Nebeski gosti, nošeni oblakom, promatraju ucrtavanje temelja za novu crkvu. Ruku ispruženih prema oblaku iz kojega padaju pahuljice, Isus odobrava ucrtavanje temelja, a Marija, podignutom desnicom, potvrđuje lokalitet.

Vjernici na Eskvilinu ispod oblaka nazočuju omeđivanju temelja i blagoslovu nove crkve. U donjem dijelu papa Liberijan u prvom planu, u misnom ruhu s trostrukom krunom na glavi, u pratnji rimskoga klera i svjetovnih vlasti u snijegu ucrtava temelj bazilike, u kojem se ističe polu-

kružna apsida. Prema Vasariju, Masolino je zapravo portretirao ondašnjeg papu Martina V. Nasuprot papi, na desnoj strani dobročinitelj je Ivan sa suprugom i torbom o ramenu. Među uzvanicima je i Žigmund Luksemburški (†1437.) s pratnjom, koji je u to vrijeme proglašen rimskim carem.

Postavljajući sudionike polukružno oko ocrtanih temelja u snijegu, uz pomoć oblaka na kojem, u kružnoj mandorli, lebdi Isus i Marija iznad Eskvilina, u pratnji manjih oblaka koji se pojavljuju s udaljenih planina, Masolino je postigao prozirnú prostornu dubinu pomoću iluzionističke perspektive. Koristeći valerske vrijednosti toplih boja, kao što su zlatna i žuta, narančasta i crvena, uz pripomoć kontrastne tamnozeleno, modre i ponegdje ljubičaste, postigao je volumnost ljudskih likova, osobito pomoću idealizirane kostimografije i stilizirane arhitekture, što prizoru daje mističan ugođaj i prividan realizam.

SPOMEN DO DANAS

Iako od Liberijanove bazilike nije ostalo ni traga, Sveta Marija Velika u Rimu na Eskvilinu već 16 stoljeća, kao simbol marijanske pobožnosti, čuva tajnu snježnog čuda usred ljeta. Kao uspomenu na minule događaje, koje spominje kršćanska predaja, svake godine na blagdan Gospe Snježne, 5. kolovoza, izvodi se tzv. snježno čudo. Za misnoga slavija, naime, u kapeli pape Pavla V. (†1621.), poznatoj kao Cappella Paolina, u kojoj se časti Gospina slika "Zdravlje rimskoga puka", s kupole posiplju bijele latice cvijeća.

Ante Branko PERIŠA

Na ribarskom gatu

Od Savudrijske vale do otoka južnog Jadrana: Raba, Hvara i Korčule... plove naši ribari s Jadranskoga mora. Kad pristanu uz ribarski gat u Umagu, okupe se ljudi, domaći i turisti. Zanima ih ulov, svježja riba po povoljnoj cijeni i na licu mjesta, iz prve ruke, iz ribarove ruke. Moju pozornost privukao je ribarski brodić s imenom „Marija“.

„Lipo ime Marija! To je Gospino ime!“, govori s ponosom vlasnik brodice Pere. Zovu ga Pere Rabljanin. Povučeni, skroman i tih čovjek, ne troši puno riječi, ali s puno žuljeva na rukama i s vjerom u Boga, odlazi na ribarenje s trojicom svojih sinova od desetero djece, koliko ih Pere ima. Svoju su barku blagoslovili i prozvali Gospinim imenom. Kako Pere reče: „Nalipšim imenom na svitu! Kad zazovem ime Marijino, u taj čas dopre mi do svijesti Gospino pouzdanje koje je ona imala u Božju moć, milost i providnost, a to mene liječi i oslobađa svakog stresa. Pod Gospinu zaštitu svagdan stavljam svoj brod, život i obitelj!“

Upravo je ona, Marija iz Nazareta, Majka Isusova, najosjetljivija na čovjeka u nevolji, kad je samoinicijativno i diskretno, ali s postojanom vjerom, zamolila Sina za pomoć, a poslužiteljima rekla: „Što god vam rekne, učinite!“ Zbilo se tada prvo čudo u Kani Galilejskoj po zagovoru i na poticaj Majke Marije.

Isus je imao puno odanih i vjernih prijatelja. I Pere Rabljanin želi biti jedan od njih. Isus je volio ribare, te jedno-

Suputnica

**Kamo god idem
u stopu me prati
suputnica najmilija,
moja Nebeska Mati!**

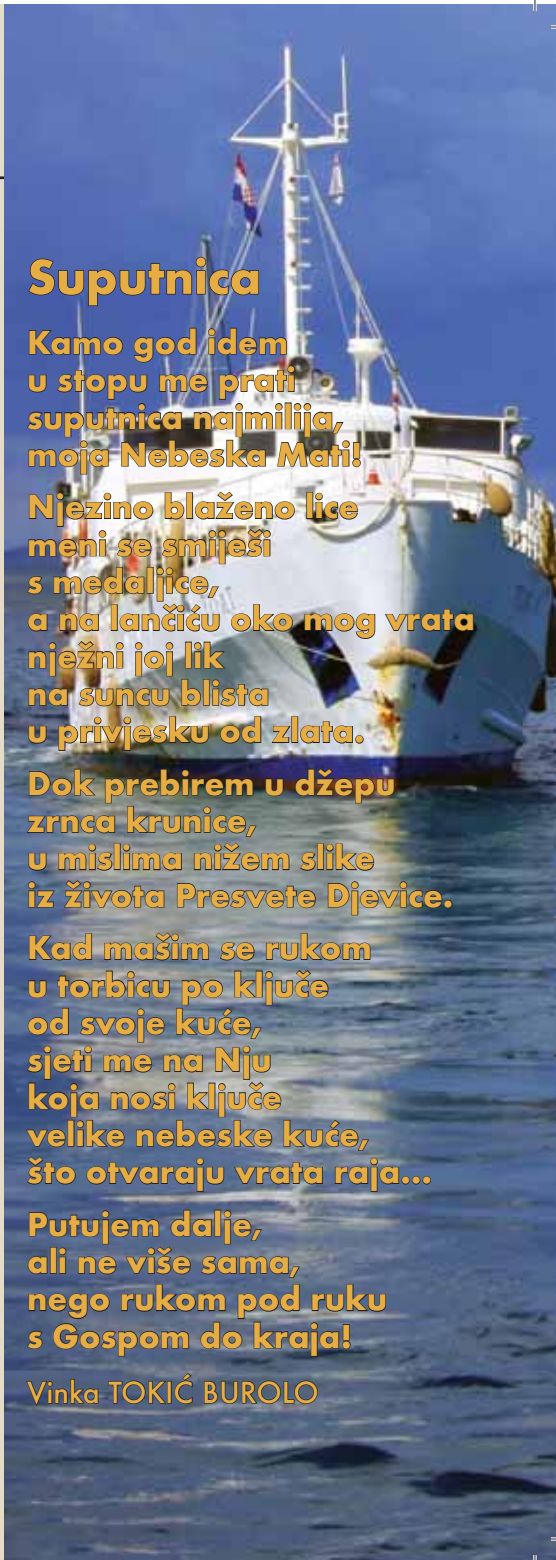
**Njezino blaženo lice
meni se smiješi
s medaljice,
a na lančiću oko mog vrata
nježni joj lik
na suncu blista
u privjesku od zlata.**

**Dok prebirem u džepu
zrnca krunice,
u mislima nižem slike
iz života Presvete Djevice.**

**Kad mašim se rukom
u torbicu po ključe
od svoje kuće,
sjeti me na Nju
koja nosi ključe
velike nebeske kuće,
što otvaraju vrata raja...**

**Putujem dalje,
ali ne više sama,
nego rukom pod ruku
s Gospom do kraja!**

Vinka TOKIĆ BUROLO

stavne, vrijedne i skromne ljude. Rado se s njima družio razgovarao, blagovao s njima, podučavao ih i pripremao za apostolsko djelovanje. Ribari su Isusa voljeli, zvali ga učiteljem, divili mu se i svjedočili brojnim njegovim čudesima. Slijedili su ga otvorena srca, duše, očiju i ušiju. Odlazio je s njima na ribarenje u njihovim malim lađama, stišavao oluju na jezeru, a kada ne bi bilo ulova, rekao bi im da ponovno bace mreže. Na njegovu zapovijed mreže bi se prepunile ribom. Bili su to čudetni događaji i sretni dani. Gospodin je ušao u njihove živote i najavio im radosnu vijest, novo spasiteljsko doba. Upravo ribaru Petru povjerio je važan zadatak: „Odsad ćeš loviti duše!“ I postavio ga prvim namjesnikom svoje Crkve na Zemlji.

Tako Petar u svoje vrijeme, a danas Pere s našeg Jadrana reći će istom: „Znam da me Isus voli i ja volim njega! Znam da je svakom od nas povjerio zadatak da živimo i radimo kako Bog želi i zapovida. Samo je u Boga sigurnost, mir i spokojstvo. Živi se dobro, jer ja ne tražim previše. Ulovi se ribe, zapiva se pisma i lipo je život kad imaš za koga i kad je srce puno!“

Živi se u vjeri, i nadi i u ljubavi, i nema te poteškoće koja se Gospinin zagovorom, a Božjom svemoći ne bi mogla riješiti. Tako Pere u svome životu prepušta kormilo svoga broda neizmjerne ljubavi Božjoj da ga upravlja i vodi. Dok „Marijom“ lagano brodi more ga hrani, a Marija ga, nebeska Majka, pazi i od svih nevolja i svagdanjeg stresa uspješno brani i dalje ga prati da sa svoga puta nikad ne zaluta i sretno se doma vrati.

Vinka TOKIĆ BUROLO

† Don Rozario Šutrin

U Zadru je 21. svibnja u 94. godini života i 70. godini svećeništva preminuo mons. Rozario Šutrin. Rođen je 3. listopada 1920. u Luci na Dugom otoku. Maturirao je g. 1939. u Šibeniku, a teologiju pohađao u Splitu i Zagrebu, gdje je 3. rujna 1944. zaređen za svećenika i g. 1956. diplomirao hrvatski jezik i jugoslavensku književnost. Kao student, bio je kapelan crkve sv. Marije u Zagrebu (1944/45.), a kasnije je neko vrijeme posluživao zadarske župe Molat i Brgulje, Sutomišćicu, Crno, Ploče, Dračevac, Belafužu, Vir, Gorice, Galovac i Bokanjac. Obnašao je službe odgojitelja u sjemeništu "Zmajević", kancelara i tajnika nadbiskupije, nastavnika u Vjerskoj srednjoj školi i na Visokoj bogoslovnoj školi u Zadru, vice-rektora Bogoslovnog sjemeništa u Zadru (1959.-1963.), tajnika i ravnatelja Nadbiskupske klasične gimnazije u Zadru (1964.), rektora crkve sv. Krševana i kapelana crkve sv. Marije benediktinki u Zadru (1970.-2001.). Imenovan je g. 1976. kanonikom Stolnog kaptola sv. Stošije u Zadru (umirovljen g. 2002.), a g. 1983. kapelanom Njegove Svetosti. Pisao je za "Glas Koncila", časopise "Marija", "Zvona" i "Marulić". Autor je knjiga "Dvanaestorica naše umorene braće", "Žrtve bogoljublja i čovjekoljublja - naš ponos i poćaj" i "Vjerni Djevici Slavnoj". Neka ga Gospa, kojoj je slavu širio i pisanom riječi, zagovara da uživa vječni Božji mir!

Za temeljne suglasnosti i stvarnu solidarnost

Komisija HBK "Pravda i mir" objavila je 5. ožujka 2014. izjavu o potrebi temeljnih suglasnosti i stvarne solidarnosti u Hrvatskoj, Europi i svijetu. Na temelju nje napravili smo kratka razmatranja koja nam mogu poslužiti kao uvodi u otajstva krunice svjetla.

1. KRŠTENJE NA JORDANU

Kad je Isus bio kršten, odmah izide iz vode. Iznenada se otvoriše nebesa te on vidje Duba Božjega gdje silazi kao golub i spušta se na njega. I glas s neba reče: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni moj, koga sam odabrao!" (Mt 3, 16-17)

Nužno je racionalno poslovanje i pravedno korištenje javnog novca, ali "strukturne reforme" o kojima se govori pogoduju gotovo isključivo privatnim interesima novčara, špekulanata i trgovaca, a štete javnom interesu i navlastito pravima zaposlenika. Privatne probitke pretpostavljaju javnom interesu, i to baš u doba kad su lakomi novčari i trgovci uveli dobar dio svijeta u krize i recesije, u nezaposlenost i dužničko ropstvo.

Dok razmatramo o krštenju Isusovu na Jordanu, molimo za obnašatelje vlasti: dok provode "strukturne reforme" u društvu da imaju na umu interes naroda i domovine.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

2. SAMOOBJAVLJENJE U KANI

Kad ponesta vina, Isusu će njegova majka: "Vina nemaju." Kaže joj Isus: "Ženo, što ja imam s tobom? Još nije došao moj čas! Nato će njegova mati poslužiteljima: "Što god vam rekne, učinite!" (Iv 2, 3-5)

Kad se Hrvatska bolno pridizala iz ratnih stradanja, njezina perspektiva ni blizu nije bila tako sumorna kao danas, navlastito ne u usporedbi s drugim postkomunističkim državama. Hrvatska je danas bolesna i jadna od stalna kadroviranja od strane stranačkih stožera jer se sa svakom smjenom vlasti svaki put smjenjuje stotine ljudi, pa na odgovorna mjesta često dolaze i nevjete i nezalice, ali i sebični ljudi koji gledaju jedino svoje interese.

Dok razmatramo o Isusovu objavljenju na svadbi u Kani, molimo za čelnike stranaka na vlasti: da vode računa

o dostojanstvu građana, štite javni interes i opće dobro, a zaborave svoje probitke.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

3. NAVJEŠTAJ KRALJEVSTVA

A pošto Ivan bijaše predan, otiđe Isus u Galileju. Propovijedao je evanđelje Božje: "Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se i vjerujte evanđelju!" (Mk 1, 14-15)

Hrvatska je, po prvom članku svog Ustava - "socijalna država", ali je ona to u praksi sve manje, i to ne samo zbog vanjskih pritisaka globalizacijskih institucija nego i unutarnjih rasi-pnika javnih i zajedničkih dobara. Ona je to i stoga što je državni (u) stroj razgrađen u mnoštvo agencija (anglosaksonskog tipa) i "nezavisnih" institucija, a što i opet pogoduje "umnažanju fotelja", tj. stranačkom klijentelizmu, a ne pravima građana.

Dok razmatramo o Isusovu naviještaju kraljevstva i pozivu na obraćenje, molimo za hrvatske vlasti: da zašтите radnike i onemogućite da ih se olako otpušta te na taj način budu prvi i jedini koji snose rizik tržišnih kretanja i lošeg upravljanja tvrtkama.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

4. PREOBRAŽENJE NA BRDU

Uze Isus sa sobom Petra, Jakova i Ivana i povede ih na goru visoku, u osamu, same, i preobrazi se pred njima... A Petar reče: "Učitelju, dobro nam je ovdje biti! Načinimo tri sjenice: tebi jednu, Mojsiju jednu i Iliji jednu." (Mk 9, 2-5) Narav i složenost teškoća kroz koje prolazi Hrvatska ukazuju da neće biti moguće izići iz njih bez velika napora

čitavog društva, ali ni bez prethodne suglasnosti političkih snaga oko bitnih problema te oko strateških nacionalnih interesa. Među vitalna pitanja spada osobito zaštita obitelji i demografska, natalitetna politika jer Hrvatska je zaražena "bijelom kugom". Dok razmatramo o Isusovu preobraženju na gori, molimo za hrvatske političke snage: da nađu zajednički stav oko bitnih pitanja za opstojnost naroda i domovine, kako bi mogli u miru napredovati i razvijati se.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

5. USTANOVLJENJE EUHARISTIJE

Uze Isus kruh, zabvali i razlomi ga, pa ga davaše učenicima govoreći: "Uzmite i jedite! Ovo je tijelo moje." Zatim uze kalež te zabvali i dade im ga veleći: "Pijte iz njega svi, jer ovo je moja krv, krv Saveza, koja se proljeva za sve za oprostjenje grijeha." (Mt 26, 26-28)

Naša je dužnost - i kršćanska, i građanska i ljudska - da iskažemo svoju stvarnu solidarnost ne samo s potrebnima i sirotima u domovini nego i u svijetu, te da u toj skrbi počnemo s najbližima. To su Hrvati u Bosni i Hercegovini i svi građani te nesređene zemlje, koji trpe od bezakonja, korupcije, nezaposlenosti i nejednakosti. Našu solidarnost zaslužuju i Ukrajinci, zatim patnički sirijski narod...

Dok razmatramo o ustanovljenju Euharistije, molimo za obnašatelje vlasti u Europskoj uniji i demokratskim državama: da se odmah založe ne samo riječima nego i konkretnim djelima za pravdu i mir u tim zemljama.

Očenaš, 10 Zdravomarija i Slavaocu...

KAJO

Odvijeka predodređena

"U početku bijaše Riječ... I Riječ bijaše Bog... I Riječ je tijelom postala i nastanila se među nama..." (Iv 1, 1; 14).

Da je Riječ mogla tijelo postati, tj. imati i ljudsku - uz božansku - narav, bilo je potrebno još jedno stvorenje: Marija. Prema učenju franjevačkoga naučitelja bl. Ivana Duns Škota, Bog je htio da među svim stvorenjima ima jedno *srce* koje će ga ljubiti najvećom mogućom ljubavlju i u ime svih stvorenja iskazivati mu najveću čast i slavu. To je srce imalo biti Srce Sina Božjega. Prema Duns Škotovu učenju, Sin Božji utjelovio bi se i da Adam nije sagriješio.

Tom istom Božjom odlukom predodređena je i Marija, Majka Gospodinova... Krist i Marija. Dva idealna bića, sa Srcem koje će disati najsvavršenijom ljubavlju i iskazivati Stvoritelju najveću moguću čast i slavu.

Marija je trebala dati čovječju narav Kristu - Bogu, po zahvatu Duha Svetoga. I bi tako.

Ona i ne bijaše potpuno svjesna svoga uzvišenoga odabranja. Postupno ju je u

Mariji Slavnoj

U sjaju slave pratili Te anđeli
Dok si nad serafske kôre uznesena.
Slavio je Zbor nebeski cijeli
Kad si za Kraljicu Svijeta krunjena!

Zdravko ŠILIC

tome rasvijetljavao Duh Sveti. No u trenutku Navještenja mogla je, po Anđelovim riječima, shvatiti tko je Onaj koji ima doći preko nje i njezina pristanka; da Ona ima dati tijelo Utjelovljenoj Riječi, i zato je izrekla svoje neopozivi: "*Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po rije i tvojoj!*" (Lk 1 38).

No već dok je hitala Elizabeti u pohode i nosila Onoga kojega sav Svijet ne može obuhvatiti, promišljala je o svojoj ulozi i odabranju te je svoje spoznaje mahom izrekla pri susretu s Elizabtom: "... Odsad će me, evo, svi naraštaji zvati blaženom. Jer velika mi djela učini Svesilni, sveto je ime njegovo! Od koljena do koljena dobrotu je njegova nad onima što se njega boje..." (Lk 1, 48-50).

Da, bit će po Sinu, koji u sebi *sve* obuhvaća, Mati čovječanstva, ali otkupljena. Morala je po proroku Izaiji naslutiti sav Mesijin put, no sad je tajna bila zasjenjena radošću što nosi u krilu vječnu Ljubav, koja se imala darovati zemlji.

Zemlja da je otkupi, i spasi od teške krivnje, koja pritišće sav ljudski rod. Da čovjeka spasi od prokletstva izrečena prvim ljudima, i obećanje Žene koja će satirati Sotoninu glavu.

I Ona mora sudjelovati u tome djelu spasenja. Zna da će i morati platiti tešku otkupnu cijenu za sav ljudski rod, no On se s povjerenjem i ljubavlju predaje Onome za kojega znade da *jest*, da je On svoje obećanje ispunio Abrahamu, i da će ga ispuniti na svemu potomstvu njegovu uvijek, u sva vremena i za sve naraštaje.

I Ona ima biti *mati* svim naraštajima...

s. Marija OD PRESV. SRCA

Mise zahvalnice

Mlađa gospođa došla u svetište uplatiti misu. Pripovijeda sama:
 - Ovo je već 14. godina kako u svibnju dolazim dati sv. misu zahvalnicu Gospi u čast za uslišanu molitvu. Činit ću to dok sam god živa, makar ne imala novca ni za kruh, ali za misu mora biti, tako sam se zavjetovala. Ako ne u svibnju, doći ću u lipnju, jer je u tom mjesecu obično blagdan Srca Marijina. Važno mi je ispuniti obećanje. Moj suprug u najboljim godinama imao je vrtoglavice i glavobolje. Liječnici su mu dijagnosticirali tumor na mozgu i bila je potrebna hitna operacija. Zaplašena, zbušnjena i pogođena, plačući otišla sam moliti u crkvu Gospe Brze pomoći. Vidjevši me tako zaplakanu i uplašenu, prišla mi je časna sestra, uzela me za ruku i rekla: „Idite pred Gospin kip i zamolite Gospu da sve prođe dobro, da Vaš suprug ozdravi. Molite, pomoći će Gospa, vidjet ćete!“ Tako sam i učinila, usrdno moleći s vjerom da to Gospa može učiniti. Nakon što sam se pomolila, osjetila sam malo olakšanje. Za operacije je ustanovljeno da su razlog problemima krvne žile, a tumora nije bilo. Operativno je sve sanirano i suprug je ostao na životu. Čvrsto vjerujem da je to plod Gospina zagovora. Zato se u nevoljama i nedoumicama utječem baš njoj i osjećam da mi pomaže. Eto, ja u to vjerujem i dolazim joj zahvaliti.

Nedjeljka ANDRIĆ-NOVINČ

Gospi od Snijega

Pohodila si nas Gospo Snježna
 u cik zore novoga dana
 u raskošnoj bjelini nebeskih ljljuna
 sišla si k nama svjetlom obasjana

A mi smo se divili pahuljama bijelim
 što silažahu s neba k'o anđela roj
 Ni slutili nismo kako marno tkaju
 od čipkastih oblaka mekan čisti sag
 da što tiši bude blažen korak Tvoj

Ispunjena nježnošću u toj snježnoj noći
 naša srca treperava radosno su snila
 Gospo od Snijega sva blistava i čista
 mističnom ljepotom duše si nam ispunila

Hvala Ti Djevice sjajnija od zvijezda
 ljepša od zore i svjetlija od dana
 hvala Ti Ljiljane Presvetoga Trojstva
 Kraljice neba i zemlje Kristom obasjana

Roza BRKUŠIĆ - Hrvoslava

Nove postaje Marijina puta

U Klenovniku je 18. svibnja N. Pintarić blagoslovio dvije nove kamene postaje Marijina puta - peto otajstvo muke i prvo otajstvo slave. Prvu je darovao anonimni vjernik, a drugu obitelj Željka i Dragice Pintarić. Od 10 obnovljenih postaja šest je izradio Slavko Bunić, a kamen osiguravaju Općina Klenovnik i Martin Bunić. Za ostalih pet postaja već su se našli darovatelji. (GK)

Posveta novog oltara

Mons. A. Škvorčević posvetio je 22. svibnja, na obljetnicu krunjenja Gospe Veličke, u crkvi sv. Augustina u Velikoj novi oltar i obnovljenu crkvu. (IKA)

Marijini obroci

Požeška škola A. Kanižlića provela je 22. svibanja akciju *Gladnoj djeci za školski obrok* u suradnji s Udrugom *Marijini obroci Hrvatska*, a u školi je organiziran humanitarni sajam. Volontere udruge *Mrijini obroci* u Osijeku, koji subotom prikupljaju priloge za prehranu siromašne djece u afričkim školama, posjetio je 31. svibanja nadb. Đ. Hranić i ohrabrio ih u radu. (IKA)

Kruna - Marijanski koncert

Od 22. do 25. svibnja u Metkoviću je održana 30. smotra folkloru *Na Neretvu mjesečina pala*, koja je završila u crkvi sv. Ilije 15. Marijanskim koncertom pučkih napjeva, na kojem su pjevale pjevačke skupine doline Neretve. (GK)

Blagoslovljen pločanski mozaik

Na blagdan pločanske zaštitnice Kraljice neba i zemlje 25. svibanja novi velební mozaik ponad oltara, s prizorom Gospina krunjenja i apostolima u lađi koji je izrađen u ateljeu Stanišić, blagoslovio je dekan S.

PRVI SUSRET HRVATSKIH MARIJANSKIH PJESNIKA

- koji pišu pjesme Gospi -

Župa sv. Jeronima -
Maksimir, Zagreb

u subotu, 6. rujna 2014. u 10 sati

Pravo sudjelovanja imaju svi
koji pišu marijansku poeziju

Prijave:

Ivica Jurjević, 098 957 5043 (do 1. rujna)

Pokrovitelj:

Uredništvo "Marije", Split

Jerković. Proslavi je prethodila trodnevna, a misno slavlje predvodio je M. Zelanović. (GK)

Planovi za sinjski jubilej

U Splitu su 27. svibnja organizatori proslave 300. obljetnice čudesne pobjede pod Sinjem g. 1715. predstavili nadb. M. Barišiću plan slavlja. Jubilej će se slaviti od Velike Gospe 2014. do istog dana 2015. pod geslom „Tri stoljeća vjerni Kristu i Mariji”, a sastojat će se od znanstvenog simpozija u svibnju 2015. u Zagrebu i Sinju, proslave Velike Gospe 2015. te brojnih liturgijskih, vjerskih i kulturnih događaja u svetištu g. 2014., 2015. i 2016. Uz nadb. M. Barišića, za Veliku Gospu bit će pozvani i kardinali J. Bozanić i V. Puljić, biskupi iz inozemstva i vrhovni poglavar franjevačkog reda. Naglasak je stavljen na hodočašća vjerničkih skupina, vjernika pojedinih dekanata metropolitije, svakoga na svoj dan. Hodočašće branitelja, vojske i policije u planu je pred Alku 2015., a tako i osoba posvećena života. Predstavljeni su i planove o otvorenju muzeja Alke, o alcarskom leksikonu, o snimanju filma o slavnoj pobjedi te o novoj kolekciji zlatnog i srebrnog novca. (IKA)

40 godina Mariološkog instituta

U Zagrebu je 28. svibnja proslavljena 40. obljetnica Hrvatskoga mariološkog instituta KBF-a Sveučilišta u Zagrebu. Poslije misnog slavlja, koje je u crkvi sv. Martina predvodio mons. V. Košić, uslijedio je akademski čin na KBF-u. Nakon pozdrava dekana KBF-a, V. Košića i kardinala J. Bozanića, fra G. Jurišić prikazao je povijesni pregled djelovanja HMI-a, fra P. Lubina predstavio je objavljene zbornike radova s međunarodnih mariološko-marijanskih kongresa i nacionalnih simpozija, a fra I. Karlič iznio perspektive i zadaće budućeg djelovanja HMI-a. Slavlje je uzveličao zbor Instituta za crkvenu glazbu A. Vidaković. (TF)

Dan Oružanih snaga RH

U povodu Dana Oružanih snaga RH i Hrv. kopnene vojske mons. J. Jezerinac predvodio je 28. svibnja misno slavlje u svetištu Sveta Mati Slobode u Zagrebu, a propovijedao o. J. Mamić. (IKA)

Hodočašće vrtičke djece

Gospi od Otoka u Solinu 31. svibnja organizirano je I. hodočašće vrtičke djece, njihovih roditelja i odgojitelja splitsko-makarske nadbiskupije. Misu zahvalnicu predvodio je E. Punda. (IKA)

Zlatna harfa

Na temu *Moliti s Marijom*, u Kistanjama je 17. svibnja i u Pagu kao i u zagrebačkoj župi Vrapče 31. svibnja održana 30. *Zlatna harfa*. U Kistanjama je nastupilo 9, u Pagu 6 i u Vrapču 17 zborova s oko 600 djece. (IKA)

Kardinal Z. Grochowski u Hrvatskoj

Pročelnik Kongregacije za katolički odgoj kardinal Z. Grochowski,

hodočastio je 31. svibnja u nacionalno svetište Majke Božje Bistričke, gdje ga je dočekaao rektor Z. Koren. Navečer je predvodio slavlje Majke Božje Kamenite u zagrebačkoj prvostolnici. (IKA)

Festival hrvatskih katoličkih filmova

Početkom lipnja održan je u Trsatskom svetištu V. festival hrvatskih katoličkih filmova, a 7. lipnja pobjednikom je proglašen dokumentarac *Moja osveta je oprost*. Film je to o životu i mučeničkoj smrti bl. M. Bulešića scenaristice I. Hrvatin i redatelja N. M. Dianeževića u produkciji HRT-a. (IKA)

Vjernici Gunje u Šumanovcima

Blagdan Duhova 8. lipnja proslavili su raseljeni vjernici Gunje sa svojim župnikom u Gospinu svetištu u Šumanovcima, a bilo je to njihovo prvo okupljanje u njemu nakon svibanjskih poplava koje su pogodile taj kraj. Neki su obećali svaki dan dolaziti Gospi zahvaliti što nitko nije smrtno stradao. (IKA)

Slavlje na Trsatu

Riječka nadbiskupija proslavila je 8. lipnja u trsatskom svetištu proglašenje svetim Ivana Pavla II., a misno slavlje predvodio je nuncij A. D'Errico zajedno s nadb. I. Devčićem i Ž. Puljićem. Po završetku mise u perivoju svetišta održan je prigodni koncert u kojemu je nastupio ansambl Lado. (BN)

Himan bratu Ivanu Bonifaciju

Za 150. obljetnicu rođenja, u crkvi Gospe Snježne u Kutini u kojoj je kršten, snimljen je himan bratu Ivanu Bonifaciju Pavletiću iz Družbe sinova Bezgrešne. Riječi je napisao D. Pasarić, glazbu M. Tucaković, a pjeva zbor mladih "Madonna Nives". (IKA)

Klipove redovito podmeću - klipani.
Ne treba skidati masku da bi se
doznalo tko je nosi, jer je ona uvi-
jek - prozirna.

Ako umišljaš da si Titanik, ne zabo-
ravi da je onaj pravi - potonuo.

Rijetki su koji nisu spremni zagristi
u mamac vlasti, iako znaju da se
ispod njega krije - udica.

Neka oni na Olimpu zaborave da su
bogovi, pogotovo ako su prečke
ljestava bili - ljudski leševi.

Osim onih pokladnih, maske uvijek
skrivaju - defekte.

Dvoličnima ne treba odgovarati na
ono što nam govore, nego na ono
što misle dok govore.

Slijepci "kod zdravih očiju" boluju
od duhovnog sljepila, pa zato i
odgovorni za - vlastitu tamu.

Tko upravo bježi od stege, konačno
ga - stegnu.

Loveći krivce negativnih pojava u
društvu, mreže se bacaju u plićak
kako se ne bi uhvatila koja dubin-
ska, velika riba.

Dijeliti s drugim stan a ne i ljubav,
znači živjeti u predvorju - pakla.

Tko nije spreman samome sebi
"nanositi silu", ubrzo se prijatelji
sa - siledžijama.

Živjeti u vremenu a ne prolaziti s
njim, može jedino onaj čiji je
konačni cilj - izvanvremenski.

I oni koji obiluju kruhom žive tužno,
jer ne jedu da bi živjeli, nego žive
da bi - jeli.

Usplamtjele strasti u čovjeku - spale
čovjeka u čovjeku.

Stanko RADIĆ

*- Zašto se mladenci prije vjenčanja
drže za ruke?*

*- Valjda je to običaj, kao što i
boksači kad prije nastupa pružaju
ruke jedan drugom.*

ALARM

- Brzo, upalio ti se alarmni uređaj, zvonil!
- Reci mu da ću doći malo kasnije!

OBOJENA MAMA

Mama legla djecu, odjenula staru majicu i
krenula bojiti kosu. Nakon što je završila,
iz dječje sobe začuje buku. Uleti u sobu i
potrpa djecu u postelju. Kad je izašla,
začuje drhtavi dječji glas:

- Tko je ono bio?

POSVOJENJE

Učiteljica objašnjava što znači posvojeno
dijete. Na kraju htjela propitati, da vidi
koliko su djeca shvatila:

- Što znači biti posvojen?

- To znači da neko dijete nije raslo u
maminu trbuhu nego u njezinu srcu.

Knjižnica U PRAVI TRENUTAK, L. Botića 4., p.p. 51., 31400 Đakovo, tel./faks: 031 811-774, e-mail: zirdum.up@gmail.com nudi vam svoja izdanja:

V. Albisetti - **BITI SRETAN - Psihoterapija za sve** - O pravom značenju sreće za čovjeka i u čemu se ona sastoji - 20 kn.

F. X. Schoupe - **ČISTILIŠTE - Tumačeno životima i legendama svetaca** - Odgovori na pitanje o zlu u svijetu, kako i koliko se od njega može sačuvati i kako ga nadvladati - 50 kn.

F. MacNutt, B. L. Shlemon - **MOLITVA ZA OZDRAVLJENJE** - Priručnik za molitvene skupine i pojedince. Nastoji objasniti kršćansku molitvu u odnosu na ozdravljenje - 20 kn.

G. Hartl - **GDJE SE LJUBAV RADUJE PRAVA JE SVEČANOST - Stotinu riječi o ljubavi** - Zbir misli svjetskih velikana o ljubavi - 15 kn.

R. Baries, J. M. Humeau - **MOLITVE U BOLESTI** - Priručnik za bolesnika. U njoj će naći osvježenje kroz iskrenu molitvu - 10 kn.

Dr. N. W. Walker - **SOKOVI OD SVJEŽEG VOĆA I POVRĆA - Napitci bogati životnom snagom za zdrav život** - Objašnjava potrebu sokova i prirodne sirove hrane za vitalnost i zdravlje - 30 kn.

E. Zolli - **PRIJE ZORE** - Autobiografija glavnoga rimskog rabina, koji se dao krstiti i postao članom katoličke Crkve - 90 kn.

G. Hinsberger - **JER TI POSTOJIŠ - Zapisi o životu s mojim bolesnim djetetom** - Svjedočanstvo majke koja se posvećuje svom djetetu s posebnim potrebama - 20 kn.

Dr. N. W. Walker - **SVAKODNEVNO SVJEŽE SALATE ODRŽAVAJU VAŠE ZDRAVLJE** - Potreba od svježih salata za vitalnost i zdravlje - 30 kn.

A. Grün - **POST** - Iz mudrosti crkvenih otaca saznanja nužna za uspješan post u obnovi tijela i duše - 10 kn.

M. Augé - **MOLITVA - Otaštvo koje treba ponovno otkriti** - Osobni i životni odnos s trojednim Bogom preko Krista i Crkve - 15 kn.

B. Schlink - **OTAC UTJEHE - Riječi utjehe za svaki dan u godini** - Peto hrvatsko izdanje - 15.

I. Zirdum (prir.) - **SVETI ANTUN PUSTINJAK - Život i devetnica** - 10 kn.

G. i J. Lins - **30-DNEVNA POBOŽNOST NA ČAST SVETOG JOSIPA** - 5 kn.

PUT U ŽIVOT - Molitvenik i obrednik - Prikladan za vjernike svih uzrasta, 480 str. - 50 kn.

MALI PUT U ŽIVOT - Obrasci vjere, molitve... - prikladno za mlađe i starije - 6 kn.

P. Lubina - MARIJANSKA HRVATSKA - Gospina svetišta među Hrvatima - Monografija s fotografijama u boji. 608 str. - 450 kn.

P. Lubina - VODIČ MARIJANSKOM HRVATSKOM - Po hrvatskim marijanskim svetištima - 140 kn.

P. Lubina - MARIJA, MAJKA ISUSOVA I NAŠA - Što Crkva vjeruje i uči o Gospi - 40 kn.

M. Babić - U MARIJINOJ ŠKOLI - S Marijom kroz liturgiju - Misli za domilije - 40 kn.

R. Šutrin - VJERNI DJEVICI SLAVNOJ - Velikani duha i uma - 30 kn.

M. Crvenka - SVETOPISAMSKE ŽENE - Jedna po jedna žena opisana - 50 kn.

J. Šetka - HRVATSKA KRŠĆANSKA TERMINOLOGIJA - Kršćanski termini - 150 kn.

P. Lubina - MOJA KRUNICA - Kako moliti krunicu - Kratka povijest i uzorci - 25 kn.

P. Lubina - KRUNICA NAŠIH DANA - Suvremena razmatranja uz molitvu krunice - 40 kn.

P. Lubina - KRUNICA - ŽIVOTNA SUPUTNICA - Uzorci molitve Gospine krunice - 40 kn.

P. Lubina - BOGORODICI DJEVICI - Izabrane marijanske molitve I. tisućljeća - 40 kn.

P. Lubina - MAJCI MILOSRĐA - Izabrane mar. molitve između dvaju raskola - 40 kn.

P. Lubina - POMOĆNICI KRŠĆANA - Izabrane marijanske molitve novijeg doba - 40 kn.

P. Lubina - UZORU NAŠE NADE - Izabrane marijanske molitve našeg doba - 40 kn.

P. Lubina - BLAŽENOM ĆE ME ZVATI - Najpoznatije marijanske molitve - 30 kn.

P. Lubina - STOPAMA NAZARETSKE DJEVICE - Opis svetih mjesta s fotografijama - 50 kn.

M. Kirigin - S MARIJOM KROZ GODINU - Uz marijanske blagdane i krunicu - 30 kn.

A. Bello - MARIJA, ŽENA NAŠIH DANA - 31. razmatranje o Gospi - 30 kn.

V. Glibočić - JEKA JEDNOGA VREMENA - Izbor uvodnih članaka iz "Marije" - 40 kn.

Fra Petar Knežević - GOSPIN PLAČ - 10 kn.

R. Tomelić - MOJA DJECA I JLA - Crtrice iz života jedne majke i supruge - 40 kn.

J. J. Šimunović - KAKO ŽIVJETI KRŠĆANSKI? - Razmišljanja o kršćanskom životu - 40 kn.

R. Sprung - ZATVOR BEZ ZIDOVA - Što se sve krije iza Jehovinih svjedoka - 20 kn.

Narudžbe: "Marija", Trg G. Bulata 3, 21000 Split, tel. (021) 348-184.

Jadranka Musulin Natkova, Staševica: Gospe moja, zahvaljujem ti na svemu i preporučujem zdravlje svoje obitelji, uz dar; - **Katica Jakovčević, Stomorska:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Čuvaj i dalje mene i sve moje mile i drage, uz dar; - **Marko Raguzin, Ilovik:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i svoju obitelj, uz dar; - **Milena Rončević, Staševica:** Hvala ti, Gospe, na svemu! Tebi preporučujem zdravlje duše i tijela svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Anka Hoben, Vellberg:** Majci Božjoj zahvaljujem na svim milostima i i njoj preporučujem sebe i svoje mile i drage, uz dar; - **Branka Bartolić, Karojba:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na isprošenim milostima i njezinoj zaštiti izručujem sebe i sve svoje mile i drage, uz dar; - **Desa Plečaš, Staševica:** Gospi od Zdravlja zahvaljujem na svim milostima i preporučujem zdravlje duše i tijela svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Nedjeljka Radošević, Zadar:** Gospe moja, na svemu ti hvala, što si meni u životu dala. Čuvaj i dalje mene i sve moje, uz dar; - **Marija Soldo Baturić, Split:** Hvala Majci Božjoj na svim milostima, a njoj i nadalje preporučujem sebe i sve svoje, uz dar; - **Nevenka Bruketa, Zadar:** Nebeska Majko, hvala ti na svemu! Ti znaeš najbolje sve moje nevolje, pa čuvaj i brani mene i sve moje, uz dar; - **Milka Popov, Tribunj:** Hvala ti, Gospe, na svim milostima koje si udijelila meni i mojoj obitelji. Čuvaj i brani i nadalje mene i sve moje mile i drage, osobito unučad, uz dar; - **Anka Plečaš, Staševica:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Tebi preporučujem zdravlje duše i tijela svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Mira Mudri, Zagreb:** Majci Božjoj zahvaljujem na svim milostima i njezinu zagovoru preporučujem sebe i svoje najmilije, uz dar; - **Niko Knežević, Gr. Pavlovec:** Hvala ti, Gospe, na svim milostima! Čuvaj mene i moju obitelj uz dar; - **Veronika Milković, Lukovo Šugarje:** Gospe moja, na svemu ti hvala! Budi i dalje zua me i sve moje najmilije, uz dar; - **Sandra Torić, Vrgada:** Gospi zahvaljujem na majčinskoj ljubavi koju mi je iskazivala i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje, uz dar; - **Neda Dropulić, Staševica:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na svim milostima i preporučujem zdravlje svoje i svih svojih, uz dar; - **Anđelka Bačarelo, Split:** Nebeskoj Majci zahvaljujem na ljubavi koju mi je iskazivala i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje drage, osobito svoje zdravlje, uz dar; - **Nediljka Kusturić, New York:** Majko Marijo, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i sve moje najmilije u dalekoj tuđini, uz dar; - **Ana Celić, New York:** Majko Božja, hvala ti na svim milostima koje si mi isporučila. Čuvaj i brani mene i sve moje najdraže, uz dar; - **Božo Vuletić Antić, Zagreb:** Gospe draga, na svemu ti hvala! Čuvaj i brani mene i moju obitelj, uz dar; - **Miro Krivić, Wangen b. Olten:** Gospi zahvaljujem na svim milostima i pod njezino okrilje stavljam sebe i sve svoje, osobito, suprugu i djecu, da nas čuva i brani, uz dar.

MAJKO, I UNAPRIJED IH PRATI!

278 - "MARIJA" 7-8-9/2014.

S ljubavlju i poštovanjem o 90. obljetnici rođenja i 20. prelaska u vječnost sjećamo se dragog brata i šogora
dr. JOSIPA LUČIĆA
i molimo Gospodina da mu udijeli mjesto svjetlosti i mira.
Obitelj Čelant i Lučić

7. srpnja navršavaju se 4 godine otkako je ovaj život zamijenila boljim naša draga
MANDA NENADIĆ r. REPUŠIĆ
Gospodin ti bio milosrdan i dobronit!
Tvoja djeca, majka, braća i sestra

O obljetnici smrti našega dragog
GRGE KATIČA
rado ga se sjećaju i za njega mole njegovi
supruga Anđelka s djecom i obiteljima

22. srpnja navršava se 25 godina otkako je ovozemaljski život zamijenio drugim naš
JOKO MILARDOVIĆ NIKOLIĆIN
Za tebe mole čekajući susret u Gospodinu:
Tvoji sinovi i kćeri s obiteljima

9. kolovoza 6 je godina otkako se u "kuću Očevu" vratio maj životni suputnik
VLADO KONJUH
Za tebe molim i čekam susret u okrilju Očevu.
Tvoja supruga Jagoda

Trinaesta je obljetnica smrti našega dragog
MARKA JUKIČA MAČANA
(2000. - Runovići, 29. kolovoza - 2014.)
Preporučujemo te Božjoj ljubavi i dobroti.
Tvoji Ana, Ivica, Smilja i Marina s obiteljima

6. rujna tri su godine otkako je u Gospodinu usnuo naš dragi
ANTE LUBINA
Zahvaljujemo ti za trenutke koje smo s tobom zajedno dijelili, preporučujemo te Božjoj dobroti i očekujemo zajednički susret s tobom pred licem Gospodnjim!
Supruga s djecom i braća sa svojima

18. rujna navršava se 16 godina od smrti
prof. fra VJENCESLAVA GLIBOTIČA
Hvala ti za dio života koji si u "Mariju" uložio i na svemu što si za nju učinio! Nedostaje nam tvoje brižno pero. Dok te se spominjemo o obljetnici smrti, molimo Gospodina da te obdari životom vječnim!
Uredništvo "Marije"

20. rujna 10 je godina od smrti našega dragog
ANDELKA MUŠURE
Zahvaljujemo ti na svemu što si za nas učinio i preporučujemo te Božjoj ljubavi i dobroti!
Tvoji sinovi Mirko i Tomica s obiteljima

Darovali su i tako omogućili i siromašnjima prijateljima "Mariju": **Branka Kolar**, Zagreb; **Božena Andabaka**, Varaždin; **Župni ured**, Košute; **Branka Lesandrić**, Katuni; **Tanja Šore**, Split; **Marija Purčić**, München; **Obitelj Čelant**, Klenovnik; **Ljubica Požarić**, Gornji Stupnik; **Gabro Boltek**, Osijek; **Jasna Bušić**, Stobreč; **Marko Raguzin**, Ilovik; **Marija Domijan**, Bjelovar; **Ana Buzasy**, Lund

MARIJA SVIMA OBIILNO PLATILA!

RADIOPOSTAJA "MIR" MEDJUGORJE

Jajce 87,8 Mhz
 Mostar 100 Mhz
 Banja Luka 107,8 Mhz
 Hercegovina 101,5 Mhz
 Lašvanska dolina 100 Mhz
 Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
 Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 Mhz
 Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
 Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
 Zepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
 Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
 Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
 Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
 Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
 Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
 Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEDJUGORJE
 Gaspin trg 1
 88266 Medjugorje,
 Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
 ++387 36/653-326 glavni tehničar
 ++387 36/653-310 marketing
 Faks: ++387 36/651-300

e-mail: radio-mir@medjugorje.hr
 www.medjugorje.hr

Božica Srakić s pretplatnicima, Ivanovci: Nebeskoj Majci stavljamo pod okrilje sebe i svoje obitelji, da nad nama i dalje bdije, uz dar; - **Dragica Marević Đopina, Staševića:** Majci Mariji pod okrilje stavljam sve svoje, osobito zdravlje, uz dar; - **Jakša i Nives Mardešić, Komiža:** Gospi povjeravamo sebe i sve svoje, kao i naše nakane, uz dar; - **Zdenka Kapitanović Barić, Starigrad Paklenica:** Doboj Majci povjeravam sebe i sve svoje, osobito svoga sina, da nas čuva i brani, uz dar; - **Luca Marković Antina, Otok:** Gospi Sinjskoj pod okrilje stavljam sebe i svoje najmilije, da nas čuva od svakog zla, uz dar; - **Ivana Mateljak Damirova, Staševića:** Nebeskoj Majci preporučujem zdravlje svoje obitelji, uz dar; - **Bernardica Klanjac, Škopeni:** Nebeskoj Majci preporučujem svoje mile i drage, da nad nama bdije, uz dar; - **Marija Kuštera, Split:** Gospe moja, u ruke tvoje izručujem sve svoje, da nad nama i dalje bdiješ, uz dar; - **Zdenka Stojić, Stari Mikanovci:** Nebeskoj Majci pod okrilje stavljam svoju obitelj, da nad nama bdije, uz dar; - **Nevenka Mateljak Rajkova, Staševića:** Gospi od Zdravlje pod okrilje stavljam zdravlje svoje obitelji, uz dar; - **Ana Jurčić, Cerna:** Dobraj Majci preporučujem svoju obitelj, da nas čuva od svake nevolje, uz dar; - **Anka Trogljić Ž. Marinova, Šestanovac:** Gospe moja, u ruke tvoje izručujem svoje najmilije, da nas braniš i čuvaš, uz dar; - **Blanka Došen, Jastrebarsko:** Majci Božjoj preporučujem svoju obitelj, osobito unučiće, uz dar; - **Studa Mateljak Tihina, Staševića:** Gospe moja, preporučujem ti zdravlje svoje obitelji, uz dar; - **Anita Grzunov, Zadar:** Gospi preporučujem sebe i svoga muža, da nad nama bdije, uz dar; - **Ivanka Parlov, Makarska:** Nebeskoj Majci predajem svoje najmilije, da nad nama bdije, uz dar; - **Mira Filipić, Sydney:** Majko Nebeska, pod okrilje tvoje stavljam svoje najmilije, uz dar; - **Mirjana Musulin, Staševića:** Nebeska Majko, u ruke tvoje stavljam zdravlje svoje obitelji, uz dar; - **Marija Žubričić, Galston:** Majko Božja, u ruke tvoje polažem svoje najmilije, da nas čuvaš, uz dar; - **Dubravka Aleksić, Vodice:** Gospi preporučujem zdravlje svoje i svoje obitelji, uz dar; - **Barica Hodalić, Sesvete:** Dobraj Majci preporučujem članove svoje obitelji, da nad nama bdije, uz dar.

MAJKO, POSLUŠAJ NAŠE VAPAJE!

MARIJA - vjerski list za Marijine štovatelje

Osnivač i izdavač: Provincijalat Franjevačke provincije presv. Otkupitelja, Split;
 Urednik: fra Petar Lubina - Adresa Izdavača, Uredništva i Uprave: Trg Gaje Bulata 3, 21000 Split;
 tel/faks (021) 348-184 ili tel.: 340-190; e-mail: petar.lubina@st.t-com.hr.

List izlazi svakog mjeseca, osim u kolovozu i rujnu. - Cijena: pojedinačni broj 7 kn; godišnja pretplata 70 kn; za inozemstvo 20 eura ili 25 USD ili odgovarajući iznos u drugoj valuti - običnom poštom. Zračnom poštom:

Amerika i Kanada 35 USD i Australija 45 AUD. Na više od 10 primjeraka, 10 % popusta. -
 Naš račun: ("Marija" - Split) IBAN HR 2330003-3200726444 poziv na broj 40139576001 Splitska banka, SG Group;
 devizni račun: SG Splitska banka, 40139576026 EUR; IBAN HR 76 2330 0033 2007 2644 4; SWIFT: SOGE HR 22; -
 Tisak: "Slobodna Dalmacija print" d.o.o. - Split.

pošli su pred nama u vječnu domovinu

Ivan Vučić (†10. XII. 2013. u 82. g. - Međugorje); - **Marija Šimić** (†5. I. 2014. - Samobor); - **Ivan Iko Vugdelića**, brat č. s. Renate i Miroslave (†29. IV. 2014. - Otok); - **Tomo Perić** (†12. V. 2014. u 69. g. - Zagreb); - **Ivan Rukelj** (†13. V. 2014. u 88. g. - Vinica); - **Katica Matijaško**, majka fra Marijanova (†14. V. 2014. u 60. g. - Osijek); - **Nevenka Selak** ud. Mije (†19. V. 2014. - Makarska-Rašćane); - **Don Rozario Šutrin** (†21. V. 2014. u 94. g. - Zadar); - **Ivan Penava**, brat č. s. Florijane (†21. V. 2014. - Batina, Posušje); - **Stjepan Dagelić**, brat don Ivanov (†20. V. 2014. u 63. g. - Dolac Donji); - **O. Ivan Pal Sztrilich**, DI (†20. V. 2014. u 87. g. - Zagreb); - **Ana Marija Glibota** (†22. V. 2014. - Imotski); - **Jaka Smoljo** ud. Petra (†23. V. 2014. u 86. g. - Otok); - **Petar Ajduk** (†23. V. 2014. - Podbablje); - **Milica Grgat r. Elek**, strina fra Stipičina (†24. V. 2014. u 88. g. - Otok); - **Nada Buzolić r. Petric** (†26. V. 2014. u 89. g. - Komiža-Hvar); - **Nikola Bodlović** (†28. V. 2014. - Bol); - **Kata Begonja** ud. Mate (†29. V. 2014. u 93. g. - Sedramić); - **Anka Gabelica r. Babić** (†29. V. 2014. - Split); - **Roko Topić** (†30. V. 2014. u 85. g. - Baška Voda); - **Martin Vuković**, otac svećenika Ljubomira (†30. V. 2014. u 79. g. - Selnica); - **Zdenko Mušura** (†31. V. 2014. u 61. g. - Osijek); - **Č. s. Agneta Majić**, SMI (†1. VI. 2014. u 73. g. - Solin); - **Ljuba Dumančić r. Vuletić** (†2. VI. 2014. - Split); - **Č. s. Sidonija Bakić**, SM (†2. VI. 2014. u 95. g. - Šibenik); - **Vlč. Ivan Lončar** (†3. VI. 2014. u 78. g. - Novi Marof-Margečan); - **Dane Karoglan Runkić** (†4. VI. 2014. - Zmijavci); - **Marko Biošić** (†4. VI. 2014. - Podbablje); - **Dušan Brčić** (†5. VI. 2014. - Otok); - **Ivan Šuto Jerkić** (†7. VI. 2014. - Zmijavci); - **Rajko Jović** (†8. VI. 2014. u 53. g. - Vrgorac); - **Msr. don Ivan Bilić** (†13. VI. 2014. u 88. g. - Studenci); - **Ivan Šurjak** (†13. VI. 2014. u 87. g. - Jelsa); - **Ante Katić** (†13. VI. 2014. - Otok); - **O. Jerolim Brzić**, OSB (†13. VI. 2014. u 93. g. - Tabga-Jeruzalem); - **Luca Norac Kevo Šipuš** (†14. VI. 2014. - Otok); - **Ivan Nejašmić Ivić** (†14. VI. 2014. - Katuni-Kreševo); - **Č. s. Bonita Delonga**, SM (†15. VI. 2014. u 95. g. - Split); - **Ante Babić Bandurić** (†15. VI. 2014. - Runovići); - **Svetinka Luketa** (†15. VI. 2014. u 84. g. - Primošten); - **O. Jozo Čuić**, OFM (†17. VI. 2014. - London/Kanada); - **Nikola Rendić** (†17. VI. 2014. - Bol na Braču); - **Mara Budić**, majka fra Filipova (†22. VI. 2014. - Potravlje).

OBDARI IH, GOSPODINE, ŽIVOTOM VJEČNIM!

SADRŽAJ

S Marijom uz Isusa (Urednik)	241
Marijanski evangelizacijski stil (Papa Franjo)	244
Božja svemoć i Marijino uznesenje (I. Bodrožić)	246
Svi smo mi - ipak - političari (S. Jerčić)	248
Gospin trn - oslobod, sikavica (M. Crvenka)	250
Krv i Ruža (K. Jolić)	251
Marija u Lukinu Evandelju (2) (M. Parlov)	252
Bezgrešna kod Ivana Duns Škota (2) (dar-ko)	254
Kraljica mira (M. Babić)	256
Obiteljsko zajedništvo - Crkva u malom (D. De Micheli Vitturi)	258
Imotska jezera i Gospa od Anđela (M.I. Čagalj)	260
Veliki planovi malog Instituta (P. Lubina)	262
Napast (R. T.)	264
Gospa Snježna (A. B. Periša)	266
Na ribarskom gatu (V. Tokić Burolo)	268
Odvijeka predodređena (S. Marija)	272

OVAJ BROJ "MARIJE" POTPISAN JE ZA TISAK 24. LIPNJA 2014.

BREŠKE

Uznesenje bl. Djevice Marije

Na obroncima Majevice, 11 km sjeverno od Tuzle, nad tuzlanskom dolinom prostrla se sa svojim zaselcima župa Breške u Sarajevskoj nadbiskupiji. Župna crkva, najljepše sakralno zdanje u tuzlanskoj okolici, posvećena je *Uznesenju bl. Djevice Marije*.

Brežačka crkva jednostavna je jednobrodna građevina ovalna zabata s višekutnom apsidom i onižim zvonikom piramidasta krova nad pročeljem. Sagrađena je g. 1890. od porozna krečnjaka i pikovana granita na mjestu drvene crkvice, podignute 1854. U planu je bila gradnja crkve s dvama tornjevima i dosta veća, ali se od toga odustalo zbog preskupe gradnje. Usprkos tomu, dobila je i zadržala svoju stilsku prepoznatljivost, a posebno svoj graditeljski i pejsažni identitet. Iako je g. 1962. rekonstruirana, očuvala je izvorni pseudoklasicistički stil. Temeljiti je obnovljena g. 1959., pa opet sedamdesetih i osamdesetih godina 20. stoljeća. Sve do novijeg doba glavni oltar resio je tirolski kip Gospe s Djetetom, a g. 1986., pod vodstvom akad. kipara Zdenka Grgića (†2007.), počelo je njezino umjetničko uređenje. Otada joj je unutarnji izgled u potpunosti izmi-

jenjen. Uklonjeno je tim povodom pjevalište, postavljen je granitni pod, obnovljen je i ožbukani strop te ispod njega montiran spuštenu strop od drveta, obijeni su unutarnji zidovi. Izrađena su tri vitraja u apsidi iza oltara s motivima Isusova rođenja, razapinjanja i uskrsnuća, a g. 1988. sedam vitraja na bočnim zidovima s biblijskim temama. Plohu iza oltara, podno triju vitraja, Grgić je g. 1990. uresio prostranim mozaikom (300 x 615 cm) *Gospe s majkama i ženama*. Usred njega ističe se lik Gospe raširenih i uzdignutih ruku u slavi, a uokolo su likovi žena i majki u narodnim nošnjama s razigranom djecom. Crkvu rese i umjetnički drveni reljefi sa svetopisamskim motivima. U njoj je i pet Grgićevih reljefa u bakru s motivima iz Isusova života (1986. i 1996.), njegov drveni oltar prema puku (1986.), kao i postaje križnoga puta u tehnici reljefa u drvu u tri kompozicije (1987.), a on je oblikovao i unutarnji crkveni namještaj kao i pomoćne sadržaje. Oltarna menza od masivna je drveća, kao i od njega nedalek ambon i svetojhranište. Uređujući crkvu u različitim tehnikama i raznim materijalima Grgić je obogatio dotada skroman sakralni prostor i pretvorio ga u jednu od najbolje uređenih crkava bosanskih franjevaca te svrstao među svoja najvrednija umjetnička ostvarenja. Pred crkvu je g. 2003. postavljen njegov posljednji likovni rad, kip Uskrsnuloga.

NASLOVNA SLIKA: Marijino krunjenje (Diego Velasquez)

SLIKA NA OMOTU: Crkva Uznesenja bl. Djevice Marije u Breškama

